

Η
ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ
7ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 6 Απριλίου 2021 με την εξής σύνθεση: Χρυσάνθη Ζαράρη
- Πρόεδρος, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου – Εισηγήτρια και Μιχαήλ
Σειραδάκης, Μέλη.

Για να εξετάσει την, από 26.02.2021, Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό
Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών
(ΑΕΠΠ) 436/01.03.2021 της προσφεύγουσας με την επωνυμία «...-...» και τον
διακριτικό τίτλο «...», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά του ΔΗΜΟΥ ... (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως νόμιμα
εκπροσωπείται.

Της παρεμβαίνουσας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...»,
νομίμως εκπροσωπούμενης.

Με την ανωτέρω Προδικαστική Προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει,
όπως ακυρωθεί η υπ' αριθμ. ...Απόφαση (6ο Πρακτικό) της Οικονομικής
Επιτροπής του Δήμου ..., με την οποία επικυρώθηκαν τα υπ' αριθμ. ...και
...Πρακτικά αξιολόγησης «Δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών
προσφορών» και οικονομικών προσφορών, αντίστοιχα, του επαναληπτικού
δημόσιου ηλεκτρονικού ανοικτού Διαγωνισμού για τη Συντήρηση και επισκευή
των ανελκυστήρων στα δημοτικά καταστήματα και στους παιδικούς σταθμούς
του Δήμου ... για τρία (3) έτη, (CPV): ...«ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ
ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ», προϋπολογισμού 165.732,00€ μη συμπεριλαμβανομένου
Φ.Π.Α 24%, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική

Αριθμός απόφασης:756/2021

άποψη προσφορά βάσει τιμής (υπ' αριθμ. ...Διακήρυξη, Συστημικός αριθμός Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ: ...).

Με την Παρέμβαση, η παρεμβαίνουσα ζητεί, όπως απορριφθεί καθολοκληρίαν η Προδικαστική Προσφυγή της προσφεύγουσας και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε τεχνικά αποδεκτή η υποβληθείσα Προσφορά της.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της Προδικαστικής Προσφυγής προκύπτει πως έχει προσκομιστεί, ελεγχθεί και δεσμευτεί το υπ' αριθμ. ..., ποσού οχτακοσίων είκοσι οκτώ ευρώ και εξήντα έξι λεπτών 828,66 € αναλογούν Παράβολο υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) και 5 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α' 64) (εφεξής Κανονισμός).

2. Επειδή, η προσφεύγουσα άσκησε την, από 26.02.2021, Προδικαστική Προσφυγή της, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ 436/01.03.2021 με χρήση του τυποποιημένου εντύπου της Α.Ε.Π.Π, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 του Κανονισμού.

3. Επειδή, η ως άνω Προδικαστική Προσφυγή στρέφεται κατά πράξης που εκδόθηκε στο πλαίσιο δημόσιου, ανοικτού, ηλεκτρονικού Διαγωνισμού, συνολικού προϋπολογισμού 165.732,00€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%, ανώτερου του ορίου που θεσπίζεται στο άρθρο 345 του Ν. 4412/2016 για την καθ' ύλη αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π, ενώ επιπλέον θεμελιώνεται και η κατά χρόνο αρμοδιότητά της, όπως απαιτείται από τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, τροποποιηθείσας της διάταξης, δυνάμει

Αριθμός απόφασης:756/2021

του άρθρου 43 παρ. 4 του Ν. 4487/2017 (Α' 116), δεδομένου ότι η αντίστοιχη διαγωνιστική διαδικασία εκκίνησε μετά τις 26.06.2017.

4. Επειδή, εμπρόθεσμα η προσφεύγουσα προσβάλλει την ως άνω πράξη, καθόσον η κατ' αυτής Προδικαστική Προσφυγή έχει κατατεθεί εντός της προθεσμίας που ορίζουν τα άρθρα 361 παρ. 1 περ. (α) Ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. (α) του Κανονισμού. Σημειώνεται ότι η προσβαλλόμενη, υπ' αριθμ. ...Απόφαση της Ο.Ε της αναθέτουσας αρχής αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο του επίμαχου Διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) στις 18.02.2021.

5. Επειδή, η προσφεύγουσα που υπέβαλε την με αριθμό 204414 Προσφορά στον εν θέματι Διαγωνισμό, η οποία απορρίφθηκε με την προσβαλλόμενη Απόφαση της αναθέτουσας αρχής, θεμελιώνει άμεσο, ενεστώς και προσωπικό έννομο συμφέρον για την άσκηση της εξεταζόμενης Προδικαστικής Προσφυγής. Το δε έννομο συμφέρον της θεμελιώνεται, εν προκειμένω, και στη ζημία της από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτων στον υπόψη Διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της Προσφοράς τους (ΕΑ 1216/2006, ΕΑ 512/2002, 517/2001 κλπ). Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι υφίσταται δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, σύμφωνα με το άρθρο 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, καθόσον με την υπ' αριθμ. ...Απόφαση του Ο.Ε της αναθέτουσας αρχής, μη νομίμως έγινε δεκτή, τόσο η Προσφορά της εταιρίας «...», με συνέπεια, η εν λόγω εταιρία να αναδειχθεί προσωρινός μειοδότης της προς ανάθεση σύμβασης, όσο και η Προσφορά της εταιρίας «...», που κατέταξε 2^η σε σειρά κατάταξης.

Α) Η προσφεύγουσα προβάλλει (βλ. σελ. 5 και επόμε. της Προσφυγής), σε σχέση με την Προσφορά της εταιρίας «...» τους κάτωθι λόγους απόρριψης της Προσφοράς της.

• 1^{ος} λόγος Προσφυγής: Υποβολή ανακριβούς δήλωσης στο Τ.Ε.Υ.Δ.

Κατά την προσφεύγουσα: «...Η εταιρία δεν απάντησε στο κρίσιμο ερώτημα: «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής

Αριθμός απόφασης:756/2021

εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν ;» στο ΜΕΡΟΣ ΙΙ.Α. του ΤΕΥΔ. [...]

Στο τμήμα 2.4.3 της διακήρυξης, με τίτλο «Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά»» ορίζεται ότι: «2.4.3.1 Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν: α) Το τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης (Τ.Ε.Υ.Δ.), όπως προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 79 του ν. 4412/201687, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.9.1. της παρούσας διακήρυξης. Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό πρότυπο ΤΕΥΔ το οποίο έχει αναρτηθεί σε μορφή αρχείων τύπου XML και PDF, στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης (Παράρτημα Ι). Το εν λόγω πρότυπο υποβάλλεται με την ακόλουθη διαδικασία, σύμφωνα με τις οδηγίες που βρίσκονται αναρτημένες στον ακόλουθο διαδικτυακό τόπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας:...», ενώ στο άρθρο 2.4.6 με τίτλο: Λόγοι απόρριψης προσφορών, ότι: «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς),...β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσης διακήρυξης,...

Περαιτέρω, στο άρθρο 2.2.3 της διακήρυξης «Λόγοι αποκλεισμού», προβλέπεται ότι: «Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό) προσφέρων οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό

Αριθμός απόφασης:756/2021

πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους:.... 2.2.3.2. Στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) όταν ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και β) όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.....».

Εξάλλου, στο σχέδιο ΤΕΥΔ που είχε περιληφθεί στο Παράρτημα ΙΙΙ της διακήρυξης, στο Μέρος ΙΙ «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα», στο κεφάλαιο Α «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα», οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν στο βασικό ερώτημα: «Ο Οικονομικός Φορέας είναι εγγεγραμμένος σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής. Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής];». Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης στο ερώτημα αυτό, ενεργοποιείτο προς συμπλήρωση το πεδίο με το ερώτημα: «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν;».

Αντιθέτως, σε περίπτωση θετικής απάντησης στο βασικό ερώτημα, εμφανιζόντουσαν, διαδοχικώς, πεδία με τα εξής ερωτήματα: «Αναφέρετε την ονομασία του καταλόγου ή του πιστοποιητικού και τον σχετικό αριθμό εγγραφής ή πιστοποίησης, κατά περίπτωση». Εάν το πιστοποιητικό εγγραφής ή η πιστοποίηση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε:», «Αναφέρετε τα δικαιολογητικά στα οποία βασίζεται η εγγραφή ή η πιστοποίηση και κατά περίπτωση, την κατάταξη στον επίσημο κατάλογο» και «Η εγγραφή ή η πιστοποίηση καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής;», ερωτήματα που δεν εμφανίζονταν, εάν ο υποψήφιος είχε απαντήσει αρνητικά στο (βασικό) ερώτημα.

Αριθμός απόφασης:756/2021

(γ). Από τις ανωτέρω διατάξεις, ερμηνευόμενες σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τη διενέργεια των διαγωνισμών για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, συνάγεται ότι, όταν το περιεχόμενο της υποβληθείσης προσφοράς παρουσιάζει ελλείψεις κατά παράβαση όρου διακήρυξης, που έχει τεθεί επί ποινή αποκλεισμού, δεν παρέχεται ούτε στον διαγωνιζόμενο ούτε στην αναθέτουσα αρχή η δυνατότητα άρσης της παράβασης κατά το στάδιο του ελέγχου των προσφορών (ΕΑ 30/2019, 184/2017, πρβλ. ΕΑ 867/2009, 422/2009, 1211/2008, 1319/2007). Αντίθετα, σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις, παρέχεται στην αναθέτουσα αρχή η ευχέρεια και επιβάλλεται, κατά περίπτωση, η υποχρέωση να καλεί τους διαγωνιζομένους να υποβάλουν διευκρινίσεις επί του περιεχομένου και των δικαιολογητικών της τεχνικής προσφοράς τους, λόγω ύπαρξης ασαφειών και άλλων επουσιωδών ελλείψεών τους που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους (λεκτικές αποκλίσεις και διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία ή τα υποδείγματα της διακηρύξεως και των άλλων εγγράφων του διαγωνισμού κ.ά.). Οι διατάξεις αυτές, ωστόσο, αφορούν, κατά τη ρητή διατύπωσή τους, μόνον σε διευκρίνιση ή συμπλήρωση νομίμως καταρχήν υποβληθέντων στοιχείων και όχι σε αναπλήρωση μη υποβληθέντων ή μη νομίμως υποβληθέντων στοιχείων (πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 401/2018, 346/2017, 219/2017, 184/2017, 424/2014). Αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή, θα επέτρεπε την εκ των υστέρων αντικατάσταση μη πληρούντων τους όρους της διακήρυξης εγγράφων της προσφοράς των διαγωνιζομένων με νέα έγγραφα, εκδοθέντα σε συμμόρφωση προς τους όρους της διακήρυξης, αποτέλεσμα, το οποίο, εκτός του ότι απαγορεύεται ρητώς από τις προπαρατεθείσες διατάξεις του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού, έρχεται σε αντίθεση με τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, η τήρηση των οποίων αποτελεί ζήτημα θεμελιώδους σημασίας για την εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων (ΣτΕ ΕΑ 159/2019, 30/2019, πρβλ. ΕΑ 346/2017).

Περαιτέρω, από τις προεκτεθείσες διατάξεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου και της διακήρυξης, συνάγεται ότι, με το Μέρος ΙΙ.Α. του ΤΕΥΔ ζητείται από τον οικονομικό φορέα να παραθέσει τις πληροφορίες που κρίνονται απαραίτητες για την αξιολόγηση της συμμετοχής του στο διαγωνισμό σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεών του για την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και

Αριθμός απόφασης:756/2021

φόρων. Στα πλαίσια αυτά, κάθε οικονομικός φορέας, με τα δικαιολογητικά συμμετοχής του έπρεπε να υποβάλει ΤΕΥΔ, στο οποίο, μεταξύ άλλων, όφειλε να δηλώσει ότι δεν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και, επιπλέον, ότι θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν. Επομένως, με την υποβολή της προσφοράς δεν ήταν απαιτούμενο να υποβληθούν και τα σχετικά πιστοποιητικά φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, τα οποία όφειλε να καταθέσει μόνον ο προσωρινός ανάδοχος, όμως κάθε διαγωνιζόμενος ήταν υποχρεωμένος να συμπληρώσει στο οικείο πεδίο του ΤΕΥΔ ότι δεν συντρέχει ο οικείος λόγος αποκλεισμού στο πρόσωπό του και ότι θα είναι σε θέση να προσκομίσει τα σχετικά πιστοποιητικά κατά τους όρους της διακήρυξης, σε αντίθετη, δε, περίπτωση, ο υποψήφιος θα είχε παραλείψει να δηλώσει επί ποινή απόρριψης στοιχεία της προσφοράς του. Και τούτο διότι όλος μηχανισμός υποβολής και ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, δηλαδή της διαφανούς και αυστηρής διαδικασίας του διαγωνισμού, κατά την οποία η νομιμότητα συμμετοχής προϋποθέτει την εκπλήρωση τυπικών προϋποθέσεων, μεταξύ των οποίων και η ορθή συμπλήρωση και υποβολή του ΤΕΥΔ και δεδομένου ότι οι όροι αυτοί αποτελούν έκφραση της αρχής της τυπικότητας, η οποία διέπει τη συμπλήρωση των εντύπων και τον τρόπο σύνταξης γενικά των προσφορών στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης των δημόσιων συμβάσεων και αποσκοπούν στην υποβολή υποψηφιοτήτων με συγκεκριμένη εξαρχής προσφορά, στην ύπαρξη διαφάνειας και στην ευχερή εξέταση, σύγκριση και αξιολόγηση των προσφορών, προκειμένου η Επιτροπή Διενέργειας, αφού συνεκτιμήσει τα ως άνω στοιχεία, να αποφασίσει εάν τίθεται ζήτημα αξιοπιστίας και ακεραιότητάς της και να προβεί στον αποκλεισμό της ή όχι από το επόμενο στάδιο του διαγωνισμού.

(δ). Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από το φάκελο προσφοράς της εταιρίας «...», κατά τη συμπλήρωση του Μέρους II του ΤΕΥΔ και, συγκεκριμένα, στην παράγραφο Α: «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα», στο βασικό ερώτημα: «Κατά περίπτωση, ο οικονομικός «φορέας είναι εγγεγραμμένος σε

Αριθμός απόφασης:756/2021

επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος {προλεπιλογής}], **είχε δοθεί καταφατική απάντηση “ΝΑΙ” και είχε δηλωθεί ως τέτοιο μητρώο το ΕΣΗΔΗΣ. Τούτο είχε ως αποτέλεσμα να μην ενεργοποιηθούν και, κατά συνεκδοχήν, να μην συμπληρωθεί το επόμενο πεδίο ερωτήσεων**, [: «Ο οικονομικός φορέας είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να την πάρει απευθείας, μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος διατίθεται αυτή δωρεάν;»]. Επομένως, η απάντηση «ΝΑΙ» της εταιρίας «...» στην ερώτηση του ΤΕΥΔ: «Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής];» έστω και εκ παραδρομής, με επίκληση της εγγραφής στο ΕΣΗΔΗΣ, που συνεπάγεται τη μη εμφάνιση του ερωτήματος περί δέσμευσης του φορέα αυτού για προσκόμιση των σχετικών πιστοποιητικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, καθιστά το ΤΕΥΔ μη σύμφωνο με τους όρους της διακήρυξης και η μη ρητή ανάληψη της δέσμευσης του υποψηφίου να προσκομίσει τα ανωτέρω πιστοποιητικά συνιστά παράλειψη δήλωσης επί ποινή απόρριψης στοιχείων της προσφοράς του που καθιστά την τελευταία απορριπτή.

Η πιο πάνω παράλειψη στο υποβληθέν από την προσωρινή ανάδοχο ΤΕΥΔ δεν μπορεί να αναπληρωθεί με άλλον τρόπο, πλην της αντικατάστασής του ΤΕΥΔ με νέο προς άρση της παράλειψης, όσον αφορά τα επίμαχα πεδία, ώστε να περιέχει τις παραληφθείσες δηλώσεις ή με την υποβολή επιπλέον εγγράφου. Όμως, κατά τα ρητώς προβλεπόμενα στο άρθρο 102 παρ. 3 του Ν. 4412/2016, η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση εγγράφων δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση εγγράφων που δεν έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης (πρβλ. Ε.Α. 135/2016, πρβλ. Ε.Α. 1065/2009, 1044/2010 κ.ά.), ιδίως του ουσιώδους δικαιολογητικού συμμετοχής στο διαγωνισμό, όπως το ΤΕΥΔ. Άλλωστε, με την παροχή της δυνατότητας να συμπληρωθεί η παραληφθείσα δήλωση, ακόμα και με δικαιολογητικά που έχει την ίδια φύση με το ΤΕΥΔ (υπεύθυνη δήλωση) εισάγεται αναμφίβολα διάκριση, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων και έχει ως συνέπεια την ευνοϊκή

μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης. Συνεπώς, η προσωρινή ανάδοχος εταιρεία δεν προαπέδειξε κατά τους όρους της διακήρυξης ότι θα είναι σε θέση να προσκομίσει τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού περί αθέτησης φορολογικών και κοινωνικοασφαλιστικών υποχρεώσεων της, σε κάθε περίπτωση προσκόμισε ΤΕΥΔ μη νόμιμα συνταγμένο και με ελλιπές περιεχόμενο. **Εξάλλου, η αρνητική απάντηση της παρεμβαίνουσας στο Μέρος III, πεδίο Β, όπου τίθενται τα εξής δύο ερωτήματα:** «Ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή φόρων, τόσο στη χώρα που είναι εγκατεστημένος, όσο και στο Κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης;» και: «Ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τόσο στη χώρα που είναι εγκατεστημένος, όσο και στο Κράτος μέλος της αναθέτουσας αρχής, εάν είναι άλλο από τη χώρα εγκατάστασης», στα οποία αυτή απάντησε (και στα δύο) ερωτήματα, ρητώς, «ΟΧΙ», δεν έχει ως συνέπεια να θεωρείται ότι δεν υφίσταται παραβίαση των σχετικών με την ορθή συμπλήρωση του επίμαχου ειδικού πεδίου στο ΤΕΥΔ από τον οικονομικό φορέα ή ότι αυτός απαλλάσσεται από την υποχρέωση να παράσχει και να δηλώσει όλες τις πληροφορίες που ζητούνται από το ΤΕΥΔ, οι οποίες, όπως προκύπτει από τη διατύπωση των οικείων ερωτημάτων, ούτε περιορίζονται ούτε εξαντλούνται στο εάν ο οικονομικός φορέας είναι ασφαλιστικά ενήμερος ή όχι, ενόψει του ότι, κατά τα προεκτεθέντα, το ΤΕΥΔ διέθετε το προαναφερόμενο ειδικό πεδίο : [«Ο οικονομικός φορέας είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να την πάρει απευθείας, μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος διατίθεται αυτή δωρεάν;»], το οποίο όφειλε να συμπληρώσει η εταιρεία «...» -απαντώντας στα προηγούμενα ερωτήματα κατά τρόπο ώστε να ενεργοποιηθεί το πεδίο αυτό. Εν πάση δε περιπτώσει, σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς την ορθή συμπλήρωση των πεδίων ή αμφισβήτησης ως προς την ορθή διάρθρωση των ερωτημάτων του ΤΕΥΔ -το οποίο είχε αναρτηθεί με τη διακήρυξη και τέθηκε υπ' όψιν των ενδιαφερομένων κατά τρόπο ώστε να είναι δυνατή η εξέταση και διερεύνηση του περιεχομένου

Αριθμός απόφασης:756/2021

του-, η εταιρία «...» μπορούσε να ζητήσει την παροχή διευκρινίσεων ή, αντίστοιχα, να προσβάλει τη διακήρυξη, το οποίο, όμως, δεν έπραξε.». Μάλιστα προς απόδειξη των ανωτέρω ισχυρισμών της, η προσφεύγουσα παραπέμπει στις υπ' αριθμ. 1159/2019 και 241/2020 Αποφάσεις της ΑΕΠΠ, με τις οποίες κρίθηκαν παρόμοια ζητήματα.

• **2^{ος} λόγος Προσφυγής: Μη υποβολή των προβλεπόμενων στο άρθρο 9 στοιχείο 4 της Ενότητας «Ειδικοί Όροι - Συγγραφή Υποχρεώσεων» της υπ' αριθμ. ΔΚΣ ...Μελέτης δικαιολογητικών ειδικής και επαγγελματικής ικανότητας του προσωπικού**

Κατά την προσφεύγουσα (βλ. σελ. 19 και επόμε. της Προσφυγής) «... Η προσφορά της εταιρίας «...» δεν καλύπτει τις προϋποθέσεις τεχνικής και επαγγελματικής επάρκειας διότι δεν προσκόμισε τα απαιτούμενα δικαιολογητικά του εξειδικευμένου προσωπικού σε ηλεκτρικούς – ηλεκτρονικούς αυτοματισμούς πινάκων. (α). **Στην παράγραφο 2.2.6 «Τεχνική και Επαγγελματική επάρκεια» της διέπουσας τον Διαγωνισμό Διακήρυξης ορίζονται τα εξής:** «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να διαθέτουν: i)..... iv) Κατάλληλη στελέχωση και εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό: α) Ένας (1) τουλάχιστον διπλωματούχος ή πτυχιούχος ηλεκτρολόγος ή μηχανολόγος μηχανικός, με σχέση υπαλληλική είτε ως μέλος της εταιρείας είτε ως συνεργαζόμενος, ο οποίος θα έχει την ευθύνη εκτέλεσης της σύμβασης. β) Δύο (2) τουλάχιστον τεχνίτες ηλεκτρολόγοι ή μηχανολόγοι, με σχέση υπαλληλική. γ) Ένας (1) τουλάχιστον τεχνίτης ηλεκτρολόγος ή μηχανολόγος, με σχέση υπαλληλική ή συνεργαζόμενοι με εξειδίκευση σε ηλεκτρικούς – ηλεκτρονικούς αυτοματισμούς πινάκων. δ) Ένας (1) τουλάχιστον τεχνίτης ηλεκτροσυγκολλητής με σχέση υπαλληλική ή συνεργαζόμενος. ε) (Προαιρετικά) Τεχνικά συνεργεία, που διαθέτουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία σε επισκευή, συντήρηση, εγκατάσταση συστημάτων ανελκυστήρων – αναβατορίων. Το ελάχιστο απαιτούμενο προσωπικό για την εκτέλεση των εργασιών της σύμβασης, με την υποχρέωση της άμεσης επέμβασης για την αποκατάσταση ζημιών (κατασταλτική συντήρηση) επί 24ωρου βάσεως, κάθε ημέρα του έτους συμπεριλαμβανομένων και των αργιών, Κυριακών, εορτών

Αριθμός απόφασης:756/2021

ορίζεται αναλυτικά στην παράγραφο 5 του άρθρου 9 των Ειδικών Όρων-Συγγραφής Υποχρεώσεων της υπ' αριθμ. ΔΚΣ ... μελέτης.».

Περαιτέρω, στην παρ. 2.4.3. «Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά» της ως άνω Διακήρυξης ορίζονται τα εξής: «2.4.3.2 Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το Παράρτημα II της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα. Ειδικότερα, στην τεχνική προσφορά κατατίθενται από τους διαγωνιζόμενους τα αναφερόμενα στην παράγραφο «ΦΑΚΕΛΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ» του άρθρου 9 των Ειδικών Όρων-Συγγραφής Υποχρεώσεων της υπ' αριθμ. ΔΚΣ ... μελέτης. Οι τυχόν υπεύθυνες δηλώσεις που θα κατατεθούν θα είναι ψηφιακά υπογεγραμμένες και θα φέρουν ημερομηνία σύνταξης εντός του χρονικού διαστήματος από την ημερομηνία ανάρτησης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ έως την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών.».

Τέλος, στο άρθρο 9 των Ειδικών Όρων-Συγγραφής Υποχρεώσεων της υπ' αριθμ. ΔΚΣ ... μελέτης ορίζεται ότι: «Κάθε διαγωνιζόμενος θα πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας και καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας σύμφωνα με τις παραγράφους του άρθρου 75, του Ν. 4412/2016. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της μελέτης, Συγκεκριμένα, κατά την τελευταία τριετία:..... Για την απόδειξη της ζητούμενης παρούσας ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, οι διαγωνιζόμενοι προσκομίζουν τα αναφερόμενα κατωτέρω δικαιολογητικά έγγραφα (σε περίπτωση «δάνειας ικανότητας» , τα αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να αφορούν το πρόσωπο ή τον οικονομικό φορέα που δανείζει την ικανότητα): 1..... 3. Κατάλογο με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα (έτη εμπειρίας), του ελάχιστου απαιτούμενου εξειδικευμένου προσωπικού (ως ανωτέρω), συνοδευόμενο από τα βιογραφικά σημειώματα αυτών και πτυχία, άδειες, πιστοποιητικά εμπειρίας καθώς και οποιοδήποτε άλλο έγγραφο που να αποδεικνύει την ικανότητα τους. Η ελάχιστη

Αριθμός απόφασης:756/2021

πραγματική εμπειρία κάθε μέλους της ομάδος παροχής της υπηρεσίας θα είναι σχετική με την προτεινόμενη από τον διαγωνιζόμενο θέση τους στην εργασία και θα αποδεικνύεται από το βιογραφικό τους σημείωμα (με συνημμένα τα αποδεικτικά προσόντων και εμπειρίας). Διευκρινίζεται ότι για την προϋπηρεσία θα αναφέρονται τα έτη απασχόλησης κατά προτίμηση, σε παρόμοιας ή ίδιας φύσης αντικείμενο σε παραπλήσιας ή ίδιας ή μεγαλύτερης δυναμικότητας ανάλογα με την ειδικότητα και όχι τα έτη κτήσεως πτυχίου. 4. Για την ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα ο διαγωνιζόμενος θα πρέπει να την αποδεικνύει με υπεύθυνη δήλωση και επισυνάπτοντας τις ανάλογες βεβαιώσεις - πιστοποιητικά - έγγραφα από φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα όπου απαιτείται....» [...]

(γ) Εν προκειμένω, η εταιρία με την επωνυμία ... δεν κατέθεσε ως όφειλε, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο της Διακήρυξης, τα δικαιολογητικά ειδικής και επαγγελματικής ικανότητας (Σημείο 4 του άρθρου 9 των Ειδικών Όρων-Συγγραφής Υποχρεώσεων της υπ' αριθμ. ΔΚΣ ... μελέτης).

Ειδικότερα, δεν προσκόμισε την **επάρκεια του κ. ... ως τεχνικού με ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ σε ηλεκτρικούς – ηλεκτρονικούς αυτοματισμούς πινάκων**, παραβιάζοντας την υποχρέωσή της που απορρέει από τις ως άνω διατάξεις της Διακήρυξης. Αντιθέτως, προσκόμισε μόνο το πτυχίο του Τμήματος Αυτοματισμού της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών του ΤΕΙ ... και την με αριθ. Πρωτ. ...Βεβαίωση Αναγγελίας για την άσκηση του επαγγέλματος «Τεχνίτης Ηλεκτρολόγος Α', Γ' και Δ' Ειδικότητας». Συνεπώς, από κανένα από τα προσκομιζόμενα έγγραφα δεν προκύπτει ή εξειδίκευση του σε ηλεκτρικούς – ηλεκτρονικούς αυτοματισμούς πινάκων. Άλλωστε, το ίδιο το κείμενο της Διακήρυξης απαιτεί την προσκόμιση τόσο πτυχίου και άδειας, όσο και πιστοποιητικού εμπειρίας. Επισημαίνεται ότι με το αριθ. Πρωτ. ...Υπηρεσιακό Σημείωμα του Τμήματος Συντηρήσεων ΗΛΜ Εγκαταστάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου ... διευκρινίστηκε ότι: «...Απάντηση στην ερώτηση 2.3 Σύμφωνα με την μελέτη ΔΚΣ ..., παροχή υπηρεσιών για την «Συντήρηση και επισκευή των ανελκυστήρων στα Δημοτικά Καταστήματα και στους Δημοτικούς Παιδικούς Σταθμούς του Δήμου ... για τρία (3) έτη», με το τεύχος των Τεχνικών Προδιαγραφών – Τεχνικής Περιγραφής Υποχρεώσεων, με την παράγραφο 3.3 Ανάδειξη αναδόχου (Η επαγγελματική ικανότητα του παραπάνω τεχνικού προσωπικού αποδεικνύεται με κατάθεση

Αριθμός απόφασης:756/2021

επαγγελματικών τίτλων ή πιστοποιητικών επαγγελματικής επάρκειας. Η σχέση συνεργασίας του τεχνικού προσωπικού με τον συμμετέχοντα τεκμηριώνεται με την κατάθεση μισθολογικών καταστάσεων, συμβάσεων ή υπεύθυνων δηλώσεων.)» και με το τεύχος «Ειδικό Όροι - Συγγραφή Υποχρεώσεων», άρθρο 9ο : «Ειδική Τεχνική και Επαγγελματική και Οικονομική Ικανότητα (Άρθρο 75 Κριτήρια επιλογής α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα», παράγραφο Δικαιολογητικά ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, **σημείο 4. Για την ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα ο διαγωνιζόμενος θα πρέπει να την αποδεικνύει με υπεύθυνη δήλωση και επισυνάπτοντας τις ανάλογες βεβαιώσεις - πιστοποιητικά - έγγραφα από φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα όπου απαιτείται. Επομένως, ισχύει η τεχνική επάρκεια καλύπτεται με την προσκόμιση βεβαίωσης - πιστοποιητικού από αναγνωρισμένο φορέα πιστοποίησης...».**

Στις ανωτέρω διατάξεις της Διακήρυξης προβλέπεται ρητά και με σαφήνεια ότι οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς είχαν υποχρέωση να υποβάλουν με τον φάκελο της τεχνικής προσφοράς τους πτυχία, άδειες, πιστοποιητικά εμπειρίας καθώς και οποιοδήποτε άλλο έγγραφο που να αποδεικνύει την ικανότητα του απαιτούμενου εξειδικευμένου προσωπικού. Μάλιστα ρητά προβλέπεται ότι η συγκεκριμένη υποχρέωση έχει τεθεί επί ποινή αποκλεισμού των οικονομικών φορέων, και συνεπώς, προσφορά που δεν περιέχει τα ανωτέρω είναι απορριπτέα και μάλιστα κατά δέσμια αρμοδιότητα ως απαράδεκτη. Επισημαίνεται ότι η απλή αναγραφή στο βιογραφικό σημείωμα υπαλλήλου περί θέση «με ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ σε ηλεκτρικούς – ηλεκτρονικούς αυτοματισμούς πινάκων» δεν καλύπτει την ως άνω ειδική απαίτηση της Διακήρυξης, καθώς απαιτούνται οι αντίστοιχοι τίτλοι σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα (έτη εμπειρίας) του απαιτούμενου εξειδικευμένου προσωπικού, συνοδευόμενα από βιογραφικά σημειώματα, πτυχία, άδειες, πιστοποιητικά εμπειρίας καθώς και οποιοδήποτε άλλο έγγραφο που να αποδεικνύει την ικανότητά τους. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή όφειλε κατά δέσμια αρμοδιότητα να αποκλείσει την προσφορά του οικονομικού φορέα «...».

Αριθμός απόφασης:756/2021

- **3^{ος} λόγος Προσφυγής: Υποβολή μη νομίμως επικυρωμένων Πιστοποιητικών συμμόρφωσης με Πρότυπα Διασφάλισης ποιότητας και Πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης**

Κατά την προσφεύγουσα (βλ. σελ. 24 και επόμε. της Προσφυγής): «*Η Προσφορά της εταιρίας ... παραβιάζει τις διατάξεις της Διακήρυξης, που αφορούν στη νόμιμη θεώρηση των ιδιωτικών εγγράφων, αλλά και την κείμενη σχετική νομοθεσία (Ν. 4250/2014, Ν. 4412/2016) διότι προσκόμισε μη νομίμως επικυρωμένα πιστοποιητικά ISO. [...]*

Στην παράγραφο 2.2.7 «Πρότυπα Διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» της διέπουσας τον Διαγωνισμό Διακήρυξης ορίζονται τα εξής: «*Κατάθεση των παρακάτω πιστοποιητικών: -Πιστοποίηση για σύστημα διαχείρισης ποιότητας, σύμφωνα με το ISO 9001 -Πιστοποίηση για σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, σύμφωνα με το ISO 14001 -Σύστημα στην υγεία και ασφάλεια στη λειτουργία των επιχειρήσεων OHSAS 18001 ή ISO45001 -Πιστοποίηση για σύστημα συμμόρφωσης, σύμφωνα με το EN13015:2001 + A1:2008*».

Στην παρ. 2.2.9.2. Αποδεικτικά μέσα και στην υποσ. 69 της Διακήρυξης ορίζεται ότι: «*Σχετικά με την κατάργηση της υποχρέωσης υποβολής πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων εγγράφων σε διαγωνισμούς δημοσίων συμβάσεων διευκρινίζονται τα εξής: 1. Απλά αντίγραφα δημοσίων εγγράφων: Γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα των πρωτοτύπων ή των ακριβών αντιγράφων των δημοσίων εγγράφων, που έχουν εκδοθεί από τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του νόμου 4250/2014. Σημειωτέον ότι η παραπάνω ρύθμιση δεν καταλαμβάνει τα συμβολαιογραφικά έγγραφα (λ.χ. πληρεξούσια, ένορκες βεβαιώσεις κ.ο.κ.), για τα οποία συνεχίζει να υφίσταται η υποχρέωση υποβολής κεκυρωμένων αντιγράφων. 2. Απλά αντίγραφα αλλοδαπών δημοσίων εγγράφων:.... 3. Απλά αντίγραφα ιδιωτικών εγγράφων: Τα αποδεικτικά τα οποία αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα και υποβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4250/2014, μπορεί να γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους (Πρβλ άρθρο 80 παρ. 13 ν. 4412/2016 όπως προστέθηκε με το άρθρο 43 παρ. 7 του ν. 4605/2019 (Α 52). 4. Πρωτότυπα έγγραφα και επικυρωμένα αντίγραφα Γίνονται*

Αριθμός απόφασης:756/2021

υποχρεωτικά αποδεκτά και πρωτότυπα ή νομίμως επικυρωμένα αντίγραφα των δικαιολογητικών εγγράφων, εφόσον υποβληθούν από τους διαγωνιζόμενους...». Άλλωστε, έχει κριθεί ότι η προσφορά διαγωνιζόμενου που κατέθεσε φωτοτυπικά αντίγραφα από πιστοποιητικά ISO, τα οποία αποτελούν απλά φωτοαντίγραφα από πρωτότυπα ιδιωτικών εγγράφων που δεν φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περίπτωσης α' του άρθρου 1 του ν.4250/2014 ή επικύρωση από δικηγόρο, δεν πληροί τους όρους της διακήρυξης, καθώς ελλείπει η επικύρωση των υποβληθέντων αντιγράφων ιδιωτικών εγγράφων και άρα συντρέχει λόγος που επισύρει την απόρριψη της προσφοράς του (ΣτΕ 4043/2015, ΔΕφΑθ 76/2018, ΑΕΠΠ 885/2018).

(γ). Εν προκειμένω, η εταιρία ... υπέβαλε τα ζητούμενα Πιστοποιητικά συμμόρφωσης με συγκεκριμένα ευρωπαϊκά πρότυπα χωρίς την απαιτούμενη και νόμιμη επικύρωση από Δικηγόρο, γεγονός που καθιστά την προσφορά στο σύνολό της μη νόμιμη, απαράδεκτη και απορριπτέα. Συγκεκριμένα, υπέβαλε τα υποχρεωτικά σύμφωνα με την παρ. 2.2.7 Πρότυπα Διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης της διακήρυξης ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, EN13015:2001+A1:2008, ως απλά φωτοαντίγραφα, χωρίς να συνοδεύονται από την απαραίτητη επικύρωση από δικηγόρο, ως ιδιωτικά έγγραφα, βάσει του άρθρου 1 του Ν. 4250/2014 και της διακήρυξης, αλλά ούτε και εναλλακτικά από την υπεύθυνη δήλωση, κατά παράβαση της υποχρέωσης που απορρέει από ρητή διάταξη της Διακήρυξης, με αποτέλεσμα να καθίσταται η προσφορά της κατά δέσμια αρμοδιότητα απορριπτέα. Εφόσον τα οικεία πιστοποιητικά, έχουν εκδοθεί από ιδιωτικό φορέα, οπότε συνιστούν ιδιωτικά έγγραφα, πρέπει τα υποβαλλόμενα με το ως άνω τρόπο (ηλεκτρονικά) αντίγραφά τους να πληρούν τις προϋποθέσεις του Ν. 4250/2014, ήτοι να έχουν προέλθει από αντίγραφο του πρωτοτύπου εγγράφου, που φέρει επικύρωση από δικηγόρο ή από πρωτότυπο που φέρει θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περίπτωσης α' του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (πρβλ ΣτΕ 4043/2015, ΕΑ ΣτΕ 432/2014). Διαφορετικά, επί υποβολής απλού φωτοαντιγράφου των εν λόγω πιστοποιητικών πρέπει να συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση για την βεβαίωση της ακρίβειάς τους (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 133/2019, 291/2019). Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι η εταιρία ... **δεν έχει καταθέσει κανένα ISO για τα υποκαταστήματα της ...** Συνεπώς, και γι' αυτό τον λόγο η προσφορά της εταιρίας ... είναι παράνομη και πρέπει να απορριφθεί».

B) Περαιτέρω, η προσφεύγουσα στέφεται κατά της Προσφοράς της εταιρίας «...», ισχυριζόμενη (βλ. σελ. 29 και επόμε. της Προσφυγής), τα εξής:

• 1^{ος} λόγος Προσφυγής: Μη υποβολή της ζητούμενης Υπεύθυνης Δήλωσης αναφορικά με την Ασφαλιστική Κάλυψη Επαγγελματικών Κινδύνων

Όπως ειδικότερα υποστηρίζει η προσφεύγουσα: «*Η προσφορά της εταιρίας ... δεν καλύπτει τις προϋποθέσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, διότι δεν συμπληρώθηκε στο ΤΕΥΔ το απαιτούμενο από τη Διακήρυξη κείμενο ούτε προσκομίστηκε η απαιτούμενη Υπεύθυνη Δήλωση αναφορικά με την Ασφαλιστική Κάλυψη Επαγγελματικών Κινδύνων. (α). Στην παράγραφο 2.2.5 «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» της διέπουσας τον Διαγωνισμό Διακήρυξης ορίζονται τα εξής: «Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν: - γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών της τελευταίας τριετίας (2017, 2018 και 2019) που να καλύπτει αθροιστικά το 50% του ενδεικτικού προϋπολογισμού της μελέτης με το ΦΠΑ -κατά την τελευταία τριετία μέσω ειδικό κύκλο εργασιών, από συντηρήσεις παρομοίων εγκαταστάσεων με τις υπό ανάθεση εργασίες που να είναι μεγαλύτερος των 30.000,00€/ανά έτος -σε περίπτωση κατακύρωσης, κατά την υπογραφή του συμφωνητικού, ασφάλιση αστικής ευθύνης έναντι μεμονωμένου ή ομαδικού ατυχήματος για το απασχολούμενο με τις επισκευές τεχνικό προσωπικό (Στο ΤΕΥΔ στο αντίστοιχο πεδίο θα συμπληρώνεται : «θα προσκομισθεί κατά την υπογραφή του συμφωνητικού της παρούσας διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης ασφαλιστήριο συμβόλαιο «ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ»»).*

Με το Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής του ΤΕΥΔ στο πεδίο Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια τίθεται η ερώτηση: «Ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων. Το ασφαλισμένο ποσό στην ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων του οικονομικού φορέα είναι το εξής: Ποσό ..... EUR Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε: ...». Με το με αριθ. πρωτ. ...έγγραφο του Τμήματος Προκηρύξεων & Δημοπρασιών του Δήμου ... με θέμα: «Παροχή Διευκρινήσεων για τη Διακήρυξη Ηλεκτρονικού Ανοικτού Διαγωνισμού ...που αφορά «Συντήρηση και Επισκευή των

Αριθμός απόφασης:756/2021

Ανελκυστήρων στα Δημοτικά Καταστήματα και στους Δημοτικούς Παιδικούς Σταθμούς του Δήμου ... για τρία (3) έτη, π.δ. 205.507, 68 ευρώ με το ΦΠΑ 24%» διευκρινίστηκε μεταξύ άλλων ότι: «...2i) Το κείμενο της σελίδας 18 της Διακήρυξης «θα προσκομισθεί κατά την υπογραφή του συμφωνητικού της παρούσας διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης ασφαλιστήριο συμβόλαιο «ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ», θα πρέπει να συμπληρωθεί στη σελίδα 24 του ΤΕΥΔ στο πεδίο «Ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων» στο σημείο «Ποσό»...».

Κατόπιν, με το αριθ. πρωτ. ...έγγραφο του Τμήματος Προκηρύξεων & Δημοπρασιών του Δήμου ... με θέμα: «Παροχή Διευκρινίσεων για τη Διακήρυξη Ηλεκτρονικού Ανοικτού Διαγωνισμού ...που αφορά «Συντήρηση και Επισκευή των Ανελκυστήρων στα Δημοτικά Καταστήματα και στους Δημοτικούς Παιδικούς Σταθμούς του Δήμου ... για τρία (3) έτη, π.δ. 205.507, 68 ευρώ με το ΦΠΑ 24%» διευκρινίστηκε μεταξύ άλλων ότι: «.....ΕΡΩΤΗΜΑ 3 Εφόσον το σημείο/πεδίο «Ποσό» της εφαρμογής ESPDint δέχεται μόνο αριθμητικούς χαρακτήρες, θα πρέπει να υποβάλλεται μια Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία να αναγράφεται το κείμενο της σελίδας 18 της Διακήρυξης, ήτοι «θα προσκομισθεί κατά την υπογραφή του συμφωνητικού ..... «ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ»...». (β). [...] Τέλος, όπως έχει κριθεί υπό το προϊσχύον νομοθετικό καθεστώς περί διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, η πράξη περί παροχής διευκρινίσεων αποτελεί πράξη εκτελεστή, υποκείμενη σε προσφυγή και εφ' όσον δεν αμφισβητηθεί η νομιμότητά της, οι παρεχόμενες με αυτήν διευκρινίσεις εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακήρυξης, στους οποίους

(γ). Εν προκειμένω, από τους ανωτέρω παρατεθέντες όρους της διακήρυξης και των διευκρινίσεων συνάγεται ότι για τη νόμιμη συμμετοχή τους στον διαγωνισμό οι διαγωνιζόμενοι όφειλαν να υποβάλουν με την προσφορά τους υπεύθυνη δήλωση ότι θα προσκομισθεί κατά την υπογραφή του συμφωνητικού ασφαλιστήριο συμβόλαιο «ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ». Πράγματι, η εταιρία μας με την προσφορά της κατέθεσε την εν λόγω υπεύθυνη δήλωση. Ομοίως, και ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία .... Αντιθέτως, η εταιρία με την επωνυμία ... δεν κατέθεσε ως όφειλε, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο της Διακήρυξης την αντίστοιχη ως άνω υπεύθυνη δήλωση. Προς επίρρωση του ισχυρισμού μας επισυνάπτουμε τις κατατεθειμένες εκ μέρους της ...υπεύθυνες δηλώσεις (ΣΧΕΤ.

2). [...] Ως εκ τούτου, η προσβαλλόμενη απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ... είναι προδήλως εσφαλμένη και πλημμελής, διότι η αποδοχή της οικονομικής προσφοράς της «...», ως σύμφωνης με τη διακήρυξη, εχώρησε χωρίς να ληφθεί υπόψη η ουσιώδης απαίτηση της Διακήρυξης, καθώς πρόκειται για στοιχείο το οποίο εάν ελλείπει, οδηγεί σε αποκλεισμό από τη διαγωνιστική διαδικασία.»

● **2^{ος} λόγος Προσφυγής: Μη υποβολή των προβλεπόμενων στο άρθρο 9 στοιχείο 4 της Ενότητας: «Ειδικό Όροι - Συγγραφή Υποχρεώσεων» της υπ' αριθμ. ΔΚΣ ...Μελέτης δικαιολογητικών ειδικής και επαγγελματικής ικανότητας του προσωπικού**

Ως προς τον λόγο αυτόν Προσφυγής η προσφεύγουσα επαναλαμβάνει καταρχάς όσα προαναφέρθηκαν (π.χ διατάξεις Διακήρυξης, διευκρινίσεις αναθέτουσας αρχής κλπ), σε σχέση με την Προσφορά της εταιρίας «...», εν συνεχεία, παραπέμπει στην υπ' αριθμ. 1708/2020 Απόφαση της Α.Ε.Π.Π, για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η εν λόγω εταιρία δεν προσκόμισε την απαιτούμενη από την Διακήρυξη Υπεύθυνη Δήλωση για την ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά του εξειδικευμένου προσωπικού σε ηλεκτρικούς – ηλεκτρονικούς αυτοματισμούς πινάκων και επομένως, η αναθέτουσα αρχή όφειλε -κατά δέσμια αρμοδιότητα- να απορρίψει την Προσφορά της,

● **3^{ος} λόγος Προσφυγής: Μη υποβολή ζητούμενων Πιστοποιητικών ISO για το υποκατάστημα της ...**

Κατά την προσφεύγουσα: «Η Προσφορά της εταιρίας ... παραβιάζει τις διατάξεις της Διακήρυξης διότι προσκόμισε το πιστοποιητικό EN13015:2001 + A1:2008 μόνο για την έδρα της εταιρίας και όχι για το υποκατάστημα της ....

(α). Στην παράγραφο 2.2.7 «Πρότυπα Διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» της διέπουσας τον Διαγωνισμό Διακήρυξης ορίζονται τα εξής: «Κατάθεση των παρακάτω πιστοποιητικών: -Πιστοποίηση για σύστημα διαχείρισης ποιότητας, σύμφωνα με το ISO 9001 -Πιστοποίηση για σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, σύμφωνα με το ISO 14001 -Σύστημα στην υγεία και ασφάλεια στη λειτουργία των επιχειρήσεων OHSAS 18001 ή ISO45001 -Πιστοποίηση για σύστημα συμμόρφωσης, σύμφωνα με το EN13015:2001 + A1:2008». (β). Εν προκειμένω, η εταιρία ... προσκόμισε το

Αριθμός απόφασης:756/2021

πιστοποιητικό EN13015:2001 + A1:2008 μόνο για την έδρα της εταιρίας και όχι για το υποκατάστημα της .... Συνεπώς, και γι' αυτό το λόγο η προσφορά της είναι στο σύνολό της μη νόμιμη, απαράδεκτη και απορριπτή [...]

6. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του ΠΔ 39/2017, η ασκηθείσα Παρέμβαση («...») κατατέθηκε εμπρόθεσμα (10.03.2021), ήτοι, εννέα (09) ημέρες μετά την κοινοποίηση της Προδικαστικής Προσφυγής στις 01.03.2021 στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεί δε στην απόρριψη της εν λόγω Προσφυγής, καθόσον η παρεμβαίνουσα προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης Απόφασης, με την οποία έγινε δεκτή η οικονομική της προσφορά και αναδείχθηκε προσωρινός μειοδότης του εν λόγω Διαγωνισμού. Ως εκ τούτου, ασκείται παραδεκτός και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω, κατ' ουσίαν από την Αρχή.

7. Επειδή, στην ασκηθείσα Παρέμβασή της, η παρεμβαίνουσα αναφέρει, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι: «[...] **Ειδικότερα:**

1. Προϋποθέσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας:

Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι πρέπει να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. ... απόφαση (06 Πρακτικό) της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ... με την οποία, μεταξύ άλλων, γίνεται αποδεκτή η προσφορά της εταιρείας μας, διότι, κατά τους ισχυρισμούς της, η εν λόγω προσφορά δήθεν δεν καλύπτει τις προϋποθέσεις της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, όπως αυτές περιγράφονται στην υπ' αριθμ. ... Διακήρυξη. Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, όλως εσφαλμένως, ότι η εταιρεία μας δεν συμπλήρωσε στο ΤΕΥΔ το απαιτούμενο από τη Διακήρυξη κείμενο αναφορικά με την Ασφαλιστική Κάλυψη Επαγγελματικών Κινδύνων, ούτε προσκόμισε τη σχετική Υπεύθυνη Δήλωση. Ειδικότερα, στην παράγραφο **2.2.5 «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια»** της εν λόγω Διακήρυξης, ορίζεται: «...-σε περίπτωση κατακύρωσης, κατά την υπογραφή του συμφωνητικού, ασφάλιση αστικής ευθύνης έναντι μεμονωμένου ή ομαδικού ατυχήματος για το απασχολούμενο με τις επισκευές τεχνικό προσωπικό (Στο ΤΕΥΔ στο αντίστοιχο πεδίο θα συμπληρώνεται: «θα προσκομισθεί κατά την υπογραφή του συμφωνητικού της παρούσας

Αριθμός απόφασης:756/2021

διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης ασφαλιστήριο συμβόλαιο «ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ»».

Ωστόσο, στο **Μέρος IV: «Κριτήρια επιλογής του ΤΕΥΔ στο πεδίο B: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια»,** του ΤΕΥΔ, τα πεδία που μπορούσαν να συμπληρώσουν οι οικονομικοί φορείς ήταν συγκεκριμένα, ήτοι: «Ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων. Το ασφαλισμένο ποσό στην ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων του οικονομικού φορέα είναι το εξής: Ποσό: ... EUR Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε: Ναι / Όχι» , ενώ δε δινόταν καμία επιλογή προκειμένου να συμπληρωθεί, από τον εκάστοτε οικονομικό φορέα, η απαίτηση που ως άνω όριζε η Διακήρυξη, είτε με την προσθήκη γραμμάτων-συμβόλων σε κάποιο από τα υπάρχοντα πεδία είτε με τυποποιημένη απάντηση Ναι / Όχι, καθ' ον τρόπο συμπληρώνεται το υπόλοιπο έντυπο. Μάλιστα, η ίδια η προσφεύγουσα αναφέρει στην εν λόγω προσφυγή της, ότι το σημείο/πεδίο «Ποσό» της εφαρμογής ESPDint δέχεται μόνο αριθμητικούς χαρακτήρες. Επομένως, η εταιρεία μας, συμπλήρωσε προσηκόντως τα ως άνω πεδία του από 14-01-2021 υποβληθέντος ΤΕΥΔ της (προσαγόμενο με επίκληση ΣΧΕΤΙΚΟ 1) και συγκεκριμένα : «Ποσό 1500000 EUR» και «Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε: Όχι», χωρίς να έχει τη δυνατότητα να τροποποιήσει το υφιστάμενο πεδίο ή να προσθέσει κάποιο νέο, προκειμένου να δηλώσει ότι το ασφαλιστήριο συμβόλαιο «ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» θα προσκομισθεί κατά την υπογραφή του συμφωνητικού της παρούσας διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης. Σύμφωνα, μάλιστα, με την Κατευθυντήρια Οδηγία 23 για τα «Ειδικά Θέματα Συμπλήρωσης του ΤΕΥΔ και του ΕΕΕΣ» και επί λέξει στην παράγραφο 2.3.4. αυτής : «Δεν υφίσταται δυνατότητα προσθήκης εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής ή των οικονομικών φορέων νέων πεδίων ή τροποποίησης των υφιστάμενων, συμπεριλαμβανομένου και του Μέρους VI «Τελικές Δηλώσεις», καθώς το ΤΕΥΔ και το ΕΕΕΣ αποτελούν τυποποιημένα/πρότυπα έγγραφα σύμβασης με δεσμευτική ισχύ», (προσαγόμενο με επίκληση ΣΧΕΤΙΚΟ 2).

Επιπρόσθετα, σε κανένα σημείο της υπ' αριθμ. ...Διακήρυξης δε γίνεται αναφορά στην προσκόμιση από τους οικονομικούς φορείς, Υπεύθυνης Δήλωσης με το περιεχόμενο ότι θα προσκομισθεί κατά την υπογραφή του συμφωνητικού, ασφαλιστήριο συμβόλαιο «ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ», που η

Αριθμός απόφασης:756/2021

προσφεύγουσα εταιρεία ισχυρίζεται ότι όφειλε η εταιρεία μας να προσκομίσει. Σημειώνεται, ότι η προσφεύγουσα προς επίρρωση των απαράδεκτων ισχυρισμών της, επικαλείται απαντήσεις/διευκρινίσεις που έχουν δοθεί από το Τμήμα Προκηρύξεων & Δημοπρασιών του Δήμου ... στον αρχικό διαγωνισμό που προκηρύχθηκε από την ίδια Αναθέτουσα Αρχή στις 5-11-2020, στον οποίο όμως η εταιρεία μας δεν έλαβε μέρος. Αφενός, λοιπόν, η εταιρεία μας δεν είχε την υποχρέωση να προσκομίσει κανένα έγγραφο/δήλωση εφόσον αυτό δεν προβλέπεται στους όρους της Διακήρυξης, πολλώ δε μάλλον, να έχει λάβει γνώση των διευκρινίσεων που δόθηκαν από την Αναθέτουσα Αρχή κατόπιν ερωτήσεων που τέθηκαν από τους υποψηφίους αναδόχους, στα πλαίσια του από 5-11-2020 αρχικού διαγωνισμού του Δήμου ..., ήτοι εγγράφων που αναρτήθηκαν στο ΕΣΗΔΗΣ μόνο στον αρχικό και όχι στον από 23-12-2020 επαναληπτικό διαγωνισμό του Δήμου .... Επιπλέον, στο άρθρο 2 παρ. 1 περ. 14 του νόμου 4412/2016 για τις Δημόσιες Συμβάσεις Έργων και Προμηθειών, περιγράφεται εκτενώς η έννοια του «εγγράφου διαδικασίας σύναψης της σύμβασης» (ή «έγγραφο σύμβασης») (προσαγόμενο με επίκληση ΣΧΕΤΙΚΟ 3) από το οποίο προκύπτει ότι τόσο η Αναθέτουσα Αρχή όσο και οι οικονομικοί φορείς, δεσμεύονται αποκλειστικά από τους όρους της εκάστοτε Διακήρυξης και τα σχετικά με αυτήν έγγραφα, όπως δημοσιεύονται και είναι προσβάσιμα σε όλους τους ενδιαφερομένους υποψηφίους. Επομένως, αν η Αναθέτουσα Αρχή είχε απορρίψει την προσφορά της εταιρείας μας για τους λόγους που εσφαλμένα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, θα παραβίαζε τις αρχές που διέπουν την ισχύουσα περί δημοσίων συμβάσεων νομοθεσία, ήτοι την αρχή της δεσμευτικότητας και τυπικότητας της διακήρυξης, την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και την αρχή της διαφάνειας της διαδικασίας των διαγωνισμών (79/2009 ΣτΕ, 514/ 2014 ΔΕΦ Α0). Σύμφωνα με τις αρχές αυτές, η διακήρυξη του Διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη (Αποφάσεις ΑΕΠΠ 254/2018 και 961/2018), η οποία διέπει τον Διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την Αναθέτουσα Αρχή η οποία διενεργεί αυτόν (ΣτΕ 3703/2010, 53/2011, ΕΣ VI Τμήμα Πράξεις VI 78/2007, 19/2005, 31/2003) όσο και τους Διαγωνιζόμενους. Συμπερασματικά και όσον αφορά στις διευκρινίσεις που ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι παρείχε το Τμήμα Προκηρύξεων & Δημοπρασιών του Δήμου ... με το υπ' αριθ. πρωτ. ...έγγραφο του και στις οποίες οριζόταν ότι «θα πρέπει να υποβάλλεται μια Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία να

Αριθμός απόφασης:756/2021

αναγράφεται το κείμενο της σελ. 18 της Διακήρυξης, ήτοι «θα προσκομισθεί κατά την υπογραφή του συμφωνητικού... «ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ»...» για τον προγενέστερο του παρόντος Διαγωνισμό με διαφορετικό αριθμό συστήματος ΕΣΗΔΗΣ, είναι προφανές ότι η εταιρεία μας δεν μπορούσε να λάβει γνώση αυτών, αφού το εν λόγω έγγραφο δε συμπεριλήφθηκε στο Φάκελο του Επαναληπτικού Διαγωνισμού του Δήμου ... με αρ. ΕΣΗΔΗΣ ... και ως εκ τούτου δεν ήταν προσβάσιμο στους οικονομικούς φορείς που έλαβαν μέρος στον Επαναληπτικό Διαγωνισμό. θέτοντας τη δική μας εταιρεία σε δυσμενέστερη θέση από τη μη τήρηση των όρων της Διακήρυξης και όχι την προσφεύγουσα, όπως αυτή απαραδέκτως και προσχηματικούς ισχυρίζεται.

Προς επίρρωση των ανωτέρω, προσκομίζουμε τις από 3.3.2021 απόψεις που διαβιβάστηκαν από τον Δήμο ... σχετικά με την προδικαστική προσφυγή της εταιρείας «...» για τον διαγωνισμό με αρ. ΕΣΗΔΗΣ ..., όπου στο σημείο «ΤΕΤΑΡΤΟΝ» επισημαίνεται από την ίδια την Αναθέτουσα Αρχή και επί λέξει: «Σημειώνουμε ότι τα διευκρινιστικά έγγραφα με αριθμούς πρωτοκόλλου ...και ...του Τμήματος Προκηρύξεων και Δημοπρασιών, που αναφέρονται, δεν συμπεριλαμβάνονται στην πλατφόρμα του εν λόγω επαναληπτικού διαγωνισμού» (προσαγόμενο με επίκληση ΣΧΕΤΙΚΟ 4).

2. Προϋποθέσεις τεχνικής και επαγγελματικής επάρκειας:

Οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ότι η εταιρεία μας δεν προσκόμισε την απαιτούμενη από τη Διακήρυξη Υπεύθυνη Δήλωση για την ειδική και τεχνική επαγγελματική ικανότητα, είναι προδήλως αναληθείς και προσχηματικοί, καθ' όσον η εταιρεία μας συμπεριέλαβε προσηκόντως όλα τα αναφερόμενα στην παράγραφο «ΦΑΚΕΛΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ» δικαιολογητικά του άρθρου 9 των Ειδικών όρων Συγγραφής Υποχρεώσεων της υπ' αριθμ. ΔΚΣ ... μελέτης, σύμφωνα με την παράγραφο 2.4.3. «Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά».

Συγκεκριμένα, στο συμπιεσμένο αρχείο με τίτλο «ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ» όπως έχει αναρτηθεί στο ΕΣΗΔΗΣ στις 14-01-2021, εμπεριέχεται η Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας μας, ψηφιακά υπογεγραμμένη, με τίτλο «ΥΔ_ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ» με το ακόλουθο περιεχόμενο και επί λέξει: «Ο υπογραφόμενος ...του ..., Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία ..., για τη συμμετοχή της τελευταίας στην υπ' αριθμ. Διακήρυξη ...(ΑΔΑ: ...) επαναληπτικού ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού για

Αριθμός απόφασης:756/2021

«Συντήρηση και επισκευή των ανελκυστήρων στα Δημοτικά Καταστήματα και στους Δημοτικούς Παιδικούς Σταθμούς του Δήμου ... για τρία (3) έτη, προϋπολογισμού δαπάνης 205.507,68€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. (24%)». Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι : 1. Για την ειδική τεχνική και επαγγελματική επισυνάπτουμε τις ανάλογες βεβαιώσεις από φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα ...Γενικό ...Νοσοκομείο Εκπαιδύσεως., Γενικό Νοσοκομείο ..., Γενικό Νοσοκομείο ..., ..., ..., Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο ... «...».» (προσαγόμενο με επίκληση ΣΧΕΤΙΚΟ 5). Ως εκ τούτου, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας για τη μη προσκόμιση της ως άνω αναφερόμενης Υπεύθυνης Δήλωσης, είναι αναληθείς και θα πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι. Επιπρόσθετα, έχουμε αναρτήσει στο ΕΣΗΔΗΣ, προσηκόντως κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς, είκοσι τρία (23) αρχεία (μεμονωμένα και συμπιεσμένα), στα οποία συμπεριλαμβάνονται σύμφωνα με τους δεσμευτικούς όρους της διέπουσας τον Διαγωνισμό Διακήρυξης και συγκεκριμένα στην παράγραφο 2.2.6 «Τεχνική και Επαγγελματική ικανότητα» αυτής, αλλά και στο άρθρο 9 των Ειδικών Όρων- Συγγραφής Υποχρεώσεων της υπ' αριθμ. ΔΚΣ ...μελέτης, όλα τα βιογραφικά, οι τίτλοι σπουδών, οι άδειες των τεχνικών και των συνεργείων, οι πίνακες προσωπικού καθώς και οι κατάλογοι του τεχνικού προσωπικού και των τίτλων σπουδών των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο του Διαγωνισμού του Δήμου ....

Εξάλλου, το ως άνω αναφερόμενο άρθρο 9 Ειδικών Όρων- Συγγραφής Υποχρεώσεων ορίζει και επί λέξει: «Για την απόδειξη της ζητούμενης παρούσας ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, οι διαγωνιζόμενοι προσκομίζουν τα αναφερόμενα κατωτέρω δικαιολογητικά έγγραφα (...) 3. Κατάλογο με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα (έτη εμπειρίας), του ελάχιστου απαιτούμενου εξειδικευμένου προσωπικού (ως ανωτέρω), συνοδευόμενο από τα βιογραφικά σημειώματα αυτών και πτυχία, άδειες πιστοποιητικά εμπειρίας καθώς και οποιοδήποτε άλλο έγγραφο που να αποδεικνύει την ικανότητά τους. (...) 4. Για την ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα ο διαγωνιζόμενος δα πρέπει να αποδεικνύει με υπεύθυνη δήλωση και επισυνάπτοντας τις ανάλογες βεβαιώσεις - πιστοποιητικά - έγγραφα από φορείς του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα όπου απαιτείται.».

Αριθμός απόφασης:756/2021

Ως εκ τούτου, είναι προφανές ότι η εταιρεία μας έχει προσκομίσει όλα τα απαραίτητα σύμφωνα με την ως άνω περίπτωση 3 έγγραφα, ενώ για την περίπτωση 4, έχει προσκομισθεί η αντίστοιχη Υπεύθυνη Δήλωση, όπως αναλυτικώς περιγράφεται ανωτέρω. Επιπλέον, η αναφορά της προσφεύγουσας ότι η εταιρεία μας δεν κατέθεσε ως όφειλε, Υπεύθυνη Δήλωση για τεκμηρίωση της τεχνικής επάρκειας του τεχνικού με εξειδίκευση σε ηλεκτρικούς-ηλεκτρονικούς αυτοματισμούς πινάκων, προβάλλεται αλυσιτελώς και χωρίς έρεισμα, καταχρηστικά και για τη δημιουργία εντυπώσεων και όχι για λόγους ουσίας, αφού σε κανένα σημείο ή όρο της διακήρυξης ή των αναπόσπαστων παραρτημάτων αυτής, δεν αναγράφεται η απαίτηση προσκόμισης της εν λόγω Υπεύθυνης Δήλωσης για την τεχνική επάρκεια συγκεκριμένης ειδικότητας. Μάλιστα, προς επίρρωση των αναληθών ισχυρισμών της, η προσφεύγουσα επικαλείται απαντήσεις/διευκρινίσεις που δόθηκαν από το Τμήμα Συντηρήσεων ΗΛΜ Εγκαταστάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου ... στον αρχικό διαγωνισμό που προκηρύχθηκε από την ίδια Αναθέτουσα Αρχή στις 5-11-2020, και συγκεκριμένα επικαλείται το με αριθ. πρωτ. ...Υπηρεσιακό Σημείωμα. Ωστόσο, όπως εκτενώς αναλύθηκε ανωτέρω, η εταιρεία μας δεν είχε την υποχρέωση να προσκομίσει κανένα έγγραφο/δήλωση εφόσον αυτό δεν προβλέπεται στους όρους της παρούσας Διακήρυξης, ούτε όμως είχε τη δυνατότητα να λάβει γνώση των προαναφερόμενων διευκρινιστικών εγγράφων, αφού δε συμμετείχε στον αρχικό διαγωνισμό, στα πλαίσια του οποίου δόθηκαν οι διευκρινίσεις αυτές.

Προς απόδειξη των ανωτέρω, προσκομίζουμε τις από 3.3.2021 απόψεις που διαβιβάστηκαν από τον Δήμο ... σχετικά με την προδικαστική προσφυγή της εταιρείας «...», όπως αυτές αναρτήθηκαν στο ΕΣΗΔΗΣ, για τον διαγωνισμό με αρ. ΕΣΗΔΗΣ ..., όπου στο σημείο «ΔΕΥΤΕΡΟΝ & ΠΕΜΠΤΟΝ» επισημαίνεται από την ίδια την Αναθέτουσα Αρχή και επί λέξει: «Επισημαίνεται ότι το διευκρινιστικό έγγραφο του Τμήματος Συντηρήσεων ΗΛΜ Εγκαταστάσεων με αριθμό πρωτοκόλλου ...που αναφέρεται, δεν συμπεριλαμβάνονται στην πλατφόρμα του εν λόγω επαναληπτικού διαγωνισμού» (προσαγόμενο με επίκληση ΣΧΕΤΙΚΟ 4). Για τους λόγους αυτούς, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας προβάλλονται όλως εσφαλμένως και αναληθώς, και θα πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι και αόριστοι.

3. Πιστοποιητικό EN 13015:2001 + A1: 2008 για το υποκατάστημα της ...:

Αριθμός απόφασης:756/2021

Τέλος, το πρότυπο EN 13015 αφορά στους κανόνες για την σύνταξη των οδηγιών συντήρησης ενώ το άρθρο 1 (Scope) αυτού αναφέρει ρητά ότι το συγκεκριμένο πρότυπο προσδιορίζει τα απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στις οδηγίες χρήσης που παρέχονται για νέες εγκαταστάσεις ανελκυστήρων και κυλιόμενων κλιμάκων/πεζοδρόμων. Πιο συγκεκριμένα, το πιστοποιητικό αυτό και επί λέξει αναφέρει: «Τεκμηριώθηκε και βεβαιώνεται μέσω των Διαδικασιών της TUV AUSTRIA, ότι η ... .., ..., ΕΛΛΑΔΑ συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του προτύπου EN 13015:2001 + A1: 2008 για το ακόλουθο πεδίο εφαρμογής ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ ΚΑΙ ΚΥΛΙΟΜΕΝΩΝ ΚΛΜΑΚΩΝ» (προσαγόμενο με επίκληση ΣΧΕΤΙΚΟ 6). Συνεπώς, αφού οι κανόνες αυτοί (οδηγίες χρήσης) για τη συντήρηση ή/και την εγκατάσταση είναι κοινοί, παρέλκει η ανάγκη έκδοσης ξεχωριστού πιστοποιητικού για κάθε υποκατάστημα. Εσφαλμένως, λοιπόν, συγκρίνεται η πιστοποίηση για τη συμμόρφωση με το πρότυπο EN 13015:2001 + A1: 2008 με τα Πιστοποιητικά ISO (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001), τα οποία εκδίδονται, τόσο για την έδρα, όσο και μεμονωμένα για κάθε παράρτημα της εταιρείας, αφού η πιστοποίηση αυτή (EN 13015) δεν είναι σύστημα διαχείρισης ποιότητας όπως τα πιστοποιητικά ISO - γι' αυτό άλλωστε δεν έχει τον αντίστοιχο χαρακτηρισμό «ISO» - αλλά, όπως προελέχθη, είναι μια πιστοποίηση συμμόρφωσης του συνόλου των παρεχόμενων από την εταιρεία υπηρεσιών, όπως αυτές παρέχονται ενιαία, οπουδήποτε η τελευταία ασκεί τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες.

Επιπρόσθετα, η αναφορά της έδρας της εταιρείας μας στο εν λόγω πρότυπο EN 13015, συνάγεται από τις γενικές αρχές του Αστικού Δικαίου που διέπουν τις εταιρείες ως νομικά πρόσωπα και συγκεκριμένα για την έδρα του νομικού προσώπου «Η ικανότητα του νομικού προσώπου ρυθμίζεται από το δίκαιο της έδρας του» (άρθρο 10 Α.Κ.) και «Έδρα: Το νομικό πρόσωπο, αν στη συστατική πράξη ή στο καταστατικό δεν ορίζεται διαφορετικά, έχει ως έδρα τον τόπο όπου λειτουργεί η διοίκησή του» (άρθρο 61 Α.Κ.), δηλώνοντας εμφανώς τη σημασία της έδρας του νομικού προσώπου για την νομική του προσωπικότητα, την ικανότητα δικαίου και τη λειτουργία του. Επομένως, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι το πιστοποιητικό EN 13015:2001 + A1:2008 προσκομίσθηκε μόνο για την έδρα της εταιρείας μας και όχι για το υποκατάστημα της ..., κρίνεται αναληθής και αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί. [...].»

Αριθμός απόφασης:756/2021

8. Επειδή, στο, από 03.03.2021, έγγραφο Απόψεων με θέμα: «ΘΕΜΑ: «ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΑΠΟΨΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «...» ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΜΕ ΣΥΣΤΗΜΙΚΟ ΑΡΙΘΜΟ ΕΣΗΔΗΣ ...», η οικεία αναθέτουσα αρχή αναφέρει (αυτολεξεί) τα κάτωθι:

«ΠΡΩΤΟΝ:

Η διαμόρφωση του ΤΕΥΔ δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Επιτροπής αξιολόγησης. Επιπλέον, σε μεταγενέστερο στάδιο είναι υποχρεωτική η προσκόμιση των δικαιολογητικών του Μέρους III Β του ΤΕΥΔ προς απόδειξη ότι δεν υπάρχουν ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ & ΠΕΜΠΤΟΝ:

Το τεχνικό προσωπικό δηλώνεται στο έντυπο ΤΕΥΔ και τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την εξειδίκευσή του προσκομίζονται και ελέγχονται σε μεταγενέστερο στάδιο. Επισημαίνεται ότι το διευκρινιστικό έγγραφο του Τμήματος Συντηρήσεων ΗΛΜ Εγκαταστάσεων με αριθμό πρωτοκόλλου ...που αναφέρεται, δεν συμπεριλαμβάνεται στην πλατφόρμα του εν λόγω επαναληπτικού διαγωνισμού.

ΤΡΙΤΟΝ & ΕΚΤΟΝ:

Σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.1 της Διακήρυξης «Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών» προς προκαταρκτική απόδειξη ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής της παραγράφου 2.2.7 «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικά συμμετοχής το ΤΕΥΔ, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του Ν. 1599/1986.

ΤΕΤΑΡΤΟΝ:

Όσον αφορά στην ασφαλιστική κάλυψη, η εταιρεία ... στο ΤΕΥΔ δηλώνει ότι το ασφαλισμένο ποσό στην ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων του οικονομικού φορέα είναι 1.500.000,00€. Σύμφωνα με τη διακήρυξη το ασφαλιστήριο θα κατατεθεί κατά την υπογραφή της σύμβασης. Σημειώνουμε ότι τα διευκρινιστικά έγγραφα με αριθμούς πρωτοκόλλου ...και ...του Τμήματος

Αριθμός απόφασης:756/2021

Προκηρύξεων και Δημοπρασιών, που αναφέρονται, δεν συμπεριλαμβάνονται στην πλατφόρμα του εν λόγω επαναληπτικού διαγωνισμού.».

9. Επειδή, στις 30.03.2021, η προσφεύγουσα υπέβαλε εμπροθέσμως Υπόμνημα, σύμφωνα με το άρ. 365 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, ως ισχύει, όπου, μεταξύ άλλων, αναφέρει τα εξής: «[...] Η παρεμβαίνουσα συνομολογεί ότι πράγματι η οικονομική της προσφορά δεν συνάδει με τους όρους και τις προδιαγραφές της διακήρυξης, καθώς δεν συμπλήρωσε «Στο ΤΕΥΔ στο αντίστοιχο πεδίο θα συμπληρώνεται: «θα προσκομισθεί κατά την υπογραφή του συμφωνητικού της παρούσας διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης **ασφαλιστήριο συμβόλαιο «ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ»**, όπως ρητά απαιτείται από την παράγραφο 2.2.5 «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» της διέπουσας τον Διαγωνισμό Διακήρυξης. Αντιθέτως, η εταιρία μας υπέβαλε υπεύθυνη δήλωση ότι θα προσκομισθεί κατά την υπογραφή του συμφωνητικού ασφαλιστήριο συμβόλαιο «ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ». Ομοίως, και ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία ... (ΣΧΕΤ. 1).

Οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως διατυπώθηκαν με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στη Διακήρυξη του Διαγωνισμού και συνεπώς, παρείχαν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους τη δυνατότητα να κατανοήσουν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, όπως έπραξε τόσο η εταιρία μας όσο και η εταιρία ....

*Οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως διατυπώθηκαν με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στη Διακήρυξη του Διαγωνισμού και συνεπώς παρείχαν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους τη δυνατότητα να κατανοήσουν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, όπως έπραξε τόσο η εταιρία μας όσο και η εταιρία .... Ακόμη και αν ήθελε θεωρηθεί ότι ο όρος της διακήρυξης ήταν ασαφής, η αποδοχή της προσφοράς του οικονομικού φορέα ... χωρίς την απαιτούμενη πλήρωση των όρων της **παραγράφου 2.2.5 «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» της διέπουσας τον Διαγωνισμό Διακήρυξης** προσκρούει στην αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων θέτοντας σε δυσμενέστερη θέση τόσο την εταιρία μας όσο και την*

Αριθμός απόφασης:756/2021

εταιρία ...που επιδείξαμε επιμέλεια και προσκομίσαμε υπεύθυνη δήλωση με το ως άνω περιεχόμενο. Εάν είχε αμφιβολίες η παρεμβαίνουσα ως προς τον όρο της διακήρυξης μπορούσε να είχε ζητήσει εγκαίρως διευκρινίσεις ως μέσος επιμελής υποψήφιος.

4. Σε κάθε περίπτωση, η παρεμβαίνουσα κατ' ουσίαν αμφισβητεί τον ως άνω όρο της διακήρυξης: «...ενώ δε δινόταν καμία επιλογή προκειμένου να συμπληρωθεί, από τον εκάστοτε οικονομικό φορέα, η απαίτηση που ως άνω όριζε η Διακήρυξη, είτε με την προσθήκη γραμμάτων – συμβόλων σε κάποιο από τα υπάρχοντα πεδία είτε με τυποποιημένη απάντηση Ναι/όχι, καθ' ον τρόπο συμπληρώνεται το υπόλοιπο έντυπο...». Εάν η παρεμβαίνουσα διαφωνούσε με τον όρο της διακήρυξης έπρεπε να το είχε πράξει εγκαίρως και επικαίρως προσβάλλοντας την ίδια τη διακήρυξη για τυχόν ασάφεια και ανακρίβεια. Όπως έχει κριθεί (ΣΤΕ 1667/2011 Ολομ.), με την ανεπιφύλακτη συμμετοχή τους στο διαγωνισμό για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης, οι διαγωνιζόμενοι αποδέχονται πλήρως τη νομιμότητα των όρων της διακήρυξης, με βάση τους οποίους διενεργείται ο διαγωνισμός και διαμορφώνονται οι υποβαλλόμενες προσφορές. Ως εκ τούτου, και για λόγους ασφάλειας του δικαίου, δεν είναι επιτρεπτή η εκ μέρους τους παρεμπόδιση, εκ των υστέρων, αμφισβήτηση του κύρους των όρων της διακήρυξης, την οποία δεν έχουν προσβάλει ευθέως εντός της προθεσμίας για την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως, με την ευκαιρία της προσβολής των μεταγενέστερων πράξεων της διαγωνιστικής διαδικασίας, ανεξαρτήτως του αν οι όροι αυτοί, σύμφωνα με τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς, αντίκεινται σε υπερκείμενους κανόνες δικαίου, όπως σε κανόνες του συντάγματος ή του κοινοτικού δικαίου (ΣΤΕ 964/1998 Ολομ., 966/1998 Ολομ., 1415/2000 Ολομ., 3602/2005 επταμ., 702/2008, 1794/2008 και άλλες, πρβλ. και ΔΕΚ, απόφαση της 12.2.2002, *Universale-Bau AG*, C-470/99, σκέψεις 65 έως 79, καθώς και απόφαση της 27.2.2003, *Santex SpA*, C327/00, σκέψεις 32 έως 66) ή αντιβαίνουν σε αναγκαστικού δικαίου διατάξεις της κοινής νομοθεσίας. Συνεπώς, οι προσφέροντες, εφόσον δεν έχουν ασκήσει εμπροθέσμως την προδικαστική προσφυγή επί της διακήρυξης ή εάν έχει απορριφθεί η προσφυγή αυτή, θεωρείται ότι αποδέχονται πλήρως και ανεπιφυλάκτως όλους τους όρους της Διακήρυξης και δεν δύνανται, με την προσφορά τους ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο να αποκρούσουν ευθέως ή εμμέσως τους όρους αυτούς.

Αριθμός απόφασης:756/2021

Άλλωστε, με την υπ' αριθ. 222/2019 απόφαση της ΑΕΠΠ κρίθηκε ότι: «25. Επειδή, ειδικότερα, όπως έχει κριθεί από τη νομολογία παγίως και προσφάτως επιβεβαιωθεί (ΣΤΕ 271/2018), με την ανεπιφύλακτη συμμετοχή τους στο διαγωνισμό για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης, οι διαγωνιζόμενοι αποδέχονται πλήρως τη νομιμότητα των όρων της διακήρυξης, με βάση τους οποίους διενεργείται ο διαγωνισμός. Ως εκ τούτου, και για λόγους ασφάλειας του δικαίου, δεν είναι επιτρεπτή η εκ μέρους τους παρεμπόδιση, εκ των υστέρων, αμφισβήτηση του κύρους των όρων της διακήρυξης, την οποία δεν έχουν προσβάλει ευθέως εντός της προθεσμίας για την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως, με την ευκαιρία της προσβολής των μεταγενέστερων πράξεων της διαγωνιστικής διαδικασίας, ανεξαρτήτως του αν οι όροι αυτοί, σύμφωνα με τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς, αντίκεινται σε υπερκείμενους κανόνες δικαίου, όπως σε κανόνες του συντάγματος ή του κοινοτικού δικαίου (ΣΤΕ 964/1998 Ολομ., 966/1998 Ολομ., 1415/2000 Ολομ., 3602/2005 επταμ., 702/2008, 1794/2008 και άλλες) ή αντιβαίνουν σε αναγκαστικού δικαίου διατάξεις της κοινής νομοθεσίας. [...]». Ως εκ τούτου, η προσβαλλόμενη απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ... είναι προδήλως εσφαλμένη και πλημμελής, διότι η αποδοχή της οικονομικής προσφοράς της «...», ως σύμφωνης με τη διακήρυξη, εχώρησε χωρίς να ληφθεί υπόψη η ουσιώδης απαίτηση της Διακήρυξης, καθώς πρόκειται για στοιχείο το οποίο εάν ελλείπει, οδηγεί σε αποκλεισμό από τη διαγωνιστική διαδικασία.

B.1. Στην παράγραφο 2.2.7 «Πρότυπα Διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» της διέπουσας τον Διαγωνισμό Διακήρυξης ορίζονται τα εξής: «Κατάθεση των παρακάτω πιστοποιητικών: -Πιστοποίηση για σύστημα διαχείρισης ποιότητας, σύμφωνα με το ISO 9001 -Πιστοποίηση για σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, σύμφωνα με το ISO 14001 -Σύστημα στην υγεία και ασφάλεια στη λειτουργία των επιχειρήσεων OHSAS 18001 ή ISO45001 -Πιστοποίηση για σύστημα συμμόρφωσης, σύμφωνα με το EN13015:2001 + A1:2008».

Εν προκειμένω, η εταιρία ... προσκόμισε το πιστοποιητικό EN 13015:2001 + A1:2008 μόνο για την έδρα της εταιρίας και όχι για το υποκατάστημα της .... Όμως, σε καμία περίπτωση το ως άνω πιστοποιητικό δεν καλύπτει όλα τα υποκαταστήματα της παρεμβαίνουσας, όπως εσφαλμένα επικαλείται. Προς επίρρωση του ισχυρισμού μας προσκομίζουμε αντίστοιχα πιστοποιητικά άλλων

Αριθμός απόφασης:756/2021

οικονομικών φορέων που έχουν εκδοθεί για όλα τα υποκαταστήματα (ΣΧΕΤ. 2). Προφανώς, εάν δεν υπήρχε αντίστοιχη υποχρέωση καμία εταιρεία δεν θα προέβαινε στην έκδοση περισσότερων πιστοποιητικών όμοιου περιεχομένου για κάθε υποκατάστημά της. Επιπλέον, προσκομίζουμε τον Κανονισμό Πιστοποιήσεων του Φορέα Πιστοποίησης «...», στον οποίο ρητά αναφέρεται ότι (ΣΧΕΤ. 3): «...Επιπλέον, όπου υπάρχουν υποκαταστήματα ενός φορέα πιστοποίησης ή πολλαπλές τοποθεσίες της επιχείρησης/οργανισμού, ο φορέας πιστοποίησης πρέπει να εξασφαλίσει ότι υπάρχει μια νομικά εκτελεστή συμφωνία μεταξύ του φορέα πιστοποίησης και του επιχείρησης/οργανισμού που καλύπτει όλες τις περιοχές εντός του πεδίου εφαρμογής (υπογεγραμμένη Αποδοχή Προσφοράς-Συμφωνητικό Συνεργασίας)...». Το ίδιο προκύπτει και από το Υποχρεωτικό έγγραφο για τον έλεγχο και την πιστοποίηση ενός συστήματος διαχείρισης που τηρείται από οργανισμό με πολλαπλές τοποθεσίες (Mandatory Document for the Audit and Certification of a Management System Operated by a Multi-Site Organization) του Διεθνούς Φόρουμ Διαπίστευσης (IAF) (ΣΧΕΤ. 4) όπου στην παράγραφο 7.8 αναφέρεται το εξής: «7.8 ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ [7] 7.8.1 Το έγγραφο πιστοποίησης θα αντικατοπτρίζουν τον σκοπό της πιστοποίησης και τις τοποθεσίες και / τα νομικά πρόσωπα (όπου υφίστανται) θα καλύπτονται πιστοποίηση πολλαπλών τόπων.. 7.8.2. Τα έγγραφα πιστοποίησης πρέπει να περιέχουν το όνομα και την διεύθυνση όλων των τοποθεσιών, αντικατοπτρίζοντας τον οργανισμό με τον οποίο σχετίζονται τα έγγραφα πιστοποίησης. Ο σκοπός ή οποιαδήποτε άλλη αναφορά σ' αυτά τα έγγραφα θα πρέπει να καθιστά σαφές ότι οι πιστοποιημένες δραστηριότητες εκτελούνται από στις τοποθεσίες που βρίσκονται στην λίστα. Ωστόσο, αν κάποια δραστηριότητα μιας τοποθεσίας περιλαμβάνει μόνο ένα υποσύνολο από τον σκοπό του οργανισμού, τα έγγραφα πιστοποίησης θα περιλαμβάνουν το υπόσύνολο της τοποθεσίας. Όταν στα έγγραφα πιστοποίησης αποτυπώνονται προσωρινές τοποθεσίες, αυτές οι τοποθεσίες θα πρέπει να χαρακτηρίζονται ως προσωρινές.»

2. Σε ό,τι αφορά τον ισχυρισμό της αναθέτουσας ότι: «Σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.1 της Διακήρυξης «Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών» προς προκαταρκτική απόδειξη ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής της παραγράφου 2.2.7 «Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης» προσκομίζουν κατά την υποβολή της

Αριθμός απόφασης:756/2021

προσφοράς τους ως δικαιολογητικά συμμετοχής το ΤΕΥΔ, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του Ν. 1599/1986.», λεκτέα είναι τα ακόλουθα: Το ΤΕΥΔ παρέχει μεν προαπόδειξη περί του ότι πληρούνται τα κριτήρια επιλογής, προς τον σκοπό της επιτάχυνσης της διαγωνιστικής διαδικασίας, της ελάφρυνσης των διαγωνιζομένων από την υποχρέωση προσκόμισης πολυάριθμων πιστοποιητικών και εγγράφων και της μείωσης του χρόνου προετοιμασίας της προσφοράς, ωστόσο, προϋποθέτει και ερείδεται επί μιας καταρχήν εμπιστοσύνης ως προς τον υποβάλλοντα οικονομικό φορέα και όσον αφορά τα εξ αυτού δηλούμενα και προσκομιζόμενα έγγραφα και στοιχεία. Η εμπιστοσύνη αυτή, ωστόσο, και η οπισθοβαρής κατ' αρχήν διάρθρωση της ελεγκτικής διαδικασίας, δεν μπορεί να αποκλείσει τον ίδιο τον έλεγχο της αλήθειας και βασιμότητας των δηλουμένων, ιδίως όταν τα αποδεικτικά στοιχεία επ' αυτών έχουν υποβληθεί με πρωτοβουλία του υποψηφίου σε στάδιο προγενέστερο του σταδίου της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Σε αντίθετη περίπτωση, η διαδικασία θα κατέληγε, ενδεχομένως, σε παράλογα αποτελέσματα, επιτρέποντας τη συμμετοχή στα περαιτέρω στάδια έως και την προσωρινή κατακύρωση σε φορείς που είτε δεν επιδεικνύουν την προσήκουσα επιμέλεια στην κατάρτιση της προσφοράς, είτε είναι προδήλως μη ικανοί να την υλοποιήσουν, είτε η προσφορά τους είναι εν τέλει μη νόμιμη και ως εκ τούτου δεν θα είναι σε θέση και δεν θα καταστεί δυνατό να αναλάβουν τη σύμβαση, άρα και να οριστικοποιηθεί η τυχόν κατακύρωση σ' αυτούς.

Γ.1. Η προσφορά της εταιρίας ... δεν καλύπτει τις προϋποθέσεις τεχνικής και επαγγελματικής επάρκειας διότι δεν προσκόμισε την απαιτούμενη από την Διακήρυξη Υπεύθυνη Δήλωση για την ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά του εξειδικευμένου προσωπικού σε ηλεκτρικούς – ηλεκτρονικούς αυτοματισμούς πινάκων. Στο άρθρο 9 των Ειδικών Όρων-Συγγραφής Υποχρεώσεων της υπ' αριθμ. ΔΚΣ ... μελέτης ορίζεται ότι: «Κάθε διαγωνιζόμενος θα πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας και καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας σύμφωνα με τις παραγράφους του άρθρου 75, του Ν. 4412/2016. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της μελέτης, Συγκεκριμένα, κατά την τελευταία τριετία:..... Για την απόδειξη της ζητούμενης παρούσας ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, οι

Αριθμός απόφασης:756/2021

διαγωνιζόμενοι προσκομίζουν τα αναφερόμενα κατωτέρω δικαιολογητικά έγγραφα (σε περίπτωση «δάνειας ικανότητας» , τα αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να αφορούν το πρόσωπο ή τον οικονομικό φορέα που δανείζει την ικανότητα):

1. Υπεύθυνη δήλωση συνοδευόμενη από κατάλογο των κυριότερων παρόμοιων συμβάσεων που παρασχέθηκαν την τελευταία τριετία από τον μεμονωμένο διαγωνιζόμενο ή απ' όλα τα μέλη της διαγωνιζόμενης κοινοπραξίας, συνοδευόμενο από υπεύθυνη δήλωση του διαγωνιζόμενου, περί της έντεχνης, επιτυχούς και αποτελεσματικής εκπόνησης της παροχής υπηρεσίας, με αναφορά στο ποσό, τη χρονική διάρκεια και τον εργοδότη (δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα) και από πιστοποιητικά του εργοδότη – δημοσίου φορέα ή βεβαίωση του ιδιώτη εργοδότη έτσι ώστε να πιστοποιείται η έντεχνη, επιτυχής και αποτελεσματική παροχή της υπηρεσίας. 2. Υπεύθυνη δήλωση περί του κύκλου εργασιών αποκλειστικά στον τομέα των δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις συνοδευόμενη από δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν το αληθές της δήλωσής τους όπως είναι ισολογισμοί ή αποσπάσματα ισολογισμών, Τιμολόγια, Συμβάσεις, Βεβαιώσεις ή πιστοποιητικά Δημοσίων Φορέων που να αποδεικνύουν ότι καλύπτονται οι ελάχιστες απαιτήσεις της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας. 3. **Κατάλογο με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα (έτη εμπειρίας), του ελάχιστου απαιτούμενου εξειδικευμένου προσωπικού (ως ανωτέρω), συνοδευόμενο από τα βιογραφικά σημειώματα αυτών και πτυχία, άδειες, πιστοποιητικά εμπειρίας, καθώς και οποιαδήποτε άλλο έγγραφο αποδεικνύει την ικανότητά τους.** Η ελάχιστη πραγματική εμπειρία κάθε μέλους της ομάδας παροχής της υπηρεσίας θα είναι σχετική με την προτεινόμενη από τον διαγωνισμό θέση τους στην εργασία και θα αποδεικνύεται από το βιογραφικό τους σημείωμα (με συνημμένα τα αποδεικτικά προσόντων και εμπειρίας). Διευκρινίζεται ότι για την προϋπηρεσία θα αναφέρονται τα έτη απασχόλησης κατά προτίμηση, σε παρόμοιας ή ίδιας φύσης αντικείμενο σε παραπλήσιας ή ίδιας ή μεγαλύτερης δυναμικότητας ανάλογα με την ειδικότητα και όχι τα έτη κτήσεως πτυχίου. 4. Για την ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα ο διαγωνιζόμενος θα πρέπει να την αποδεικνύει με υπεύθυνη δήλωση και επισυνάπτοντας τις ανάλογες βεβαιώσεις - πιστοποιητικά - έγγραφα από φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα όπου απαιτείται....».

2. Εν προκειμένω, η εταιρία με την επωνυμία ... δεν κατέθεσε ως όφειλε, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο της Διακήρυξης, τα δικαιολογητικά ειδικής και επαγγελματικής ικανότητας (Σημείο 4 του άρθρου 9 των Ειδικών Όρων Συγγραφής Υποχρεώσεων της υπ' αριθμ. ΔΚΣ ... μελέτης). Ειδικότερα, δεν προσκόμισε την απαιτούμενη Υπεύθυνη Δήλωση για την ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, όπως έπραξε η εταιρία μας. Αντιθέτως, προσκόμισε τις Υπεύθυνες Δηλώσεις περί κυριότερων παρόμοιων συμβάσεων και περί κύκλου εργασιών.

Ομοίως, προσκόμισε ΜΟΝΟ βιογραφικά και λοιπά έγγραφα (πτυχία κτλ.) για την τεκμηρίωση της ειδικής τεχνικής επαγγελματικής ικανότητας!!! (ΣΧΕΤΙΚΑ 5Α-5Β-5Γ). Επισημαίνεται ότι η εταιρία μας έθεσε ερώτημα αν καλύπτεται με πιστοποιητικό φορέα πιστοποίησης η επάρκεια του ηλεκτροσυγκολλητή, και μας δόθηκε η απάντηση ότι: «γ) για την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, παράγραφο Δικαιολογητικά ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, σημείο 4. Για την ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα ο διαγωνιζόμενος θα πρέπει να την αποδεικνύει με υπεύθυνη δήλωση και επισυνάπτοντας τις **ανάλογες βεβαιώσεις - πιστοποιητικά - έγγραφα από φορείς του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα όπου απαιτείται**». Από το ανωτέρω συνάγεται ότι το σημείο 4 αφορά στην επαγγελματική ικανότητα του προσωπικού.

Εξάλλου, όλο το κεφάλαιο έχει τίτλο "Δικαιολογητικά ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας", μέρος του οποίου αποτελεί **τόσο το σημείο 3. (αναφορικά με το εξειδικευμένο προσωπικό) όσο και το σημείο 4. (αναφέρεται «για την ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα»)** και συνεπώς ο διαγωνιζόμενος θα πρέπει να αποδεικνύει με «υπεύθυνη δήλωση και επισυνάπτοντας τις ανάλογες βεβαιώσεις - πιστοποιητικά - έγγραφα από φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, όπου απαιτείται.».

Επομένως, η ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα ισούται με τις βεβαιώσεις εκτέλεσης αντίστοιχων συμβάσεων, τα οικονομικά μεγέθη και το εξειδικευμένο προσωπικό. Όμως, η συνδιαγωνιζόμενη εταιρία στην παρέμβασή της ισχυρίζεται ότι η ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα καλύπτεται από την σ' αυτήν συνημμένη Υπεύθυνη Δήλωση, ισχυρισμός που είναι προδήλως εσφαλμένος διότι η εν λόγω Υπεύθυνη Δήλωση δεν καλύπτει το ανωτέρω σημείο 4 της Διακήρυξης. Για όλους τους παραπάνω λόγους η εταιρία μας εμμένει στο περιεχόμενο της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής της και

ζητεί την απόρριψη των συμπληρωματικών αιτιάσεων της Αναθέτουσας αρχής και την καθ' ολοκληρίαν αποδοχή της προσφυγής της...».

10. Επειδή, στο άρθρο 18 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), παράγραφος 1 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. [...] Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων.».

11. Επειδή, στο άρθρο 53 («Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης») παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρθρων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης [...] περιέχουν ιδίως: [...] ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων [...] ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς [...] ιη) όλους τους ειδικούς και γενικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης, ιδίως δε την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 18 [...]»

12. Επειδή, στο άρθρο 80 «Αποδεικτικά μέσα (άρθρο 60 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» παρ. 10 και 13 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «10. Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α'188). Ειδικά τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα

Αριθμός απόφασης:756/2021

επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο. Στα έγγραφα της σύμβασης του άρθρου 53 μπορεί να ορίζεται ότι ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα -εταιρικά ή μη- με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο μπορούν να υποβάλλονται σε άλλη γλώσσα, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική», «13. Τα έγγραφα του παρόντος υποβάλλονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4250/2014 (Α' 94). Ειδικά τα αποδεικτικά τα οποία αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα, μπορεί να γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους.».

13. Επειδή, στο άρθρο 91 («Λόγοι απόρριψης προσφορών») του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102 [...]».

14. Επειδή, στο άρθρο 92 («Περιεχόμενο προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής») παρ. 4 εδ. β) του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «Ειδικά, τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο. Στα έγγραφα της σύμβασης του άρθρου 53 μπορεί να ορίζεται ότι ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα - εταιρικά ή μη - με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο μπορούν να υποβάλλονται σε άλλη γλώσσα, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική».

15. Επειδή, στο άρθρο 94 («Περιεχόμενο φακέλου «Τεχνική Προσφορά») παρ. 4 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «4. Στις διαδικασίες

Αριθμός απόφασης:756/2021

σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης».

16. Επειδή, στο άρθρο 104 «Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής» (άρθρο 60 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80, και κατά την σύναψη της σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 105 [...]».

17. Επειδή, στο άρθρο 2.2.5. («Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 18), ορίζεται ότι: «Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν : - γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών της τελευταίας τριετίας (2017, 2018 και 2019) που να καλύπτει αθροιστικά το 50% του ενδεικτικού προϋπολογισμού της μελέτης με το ΦΠΑ. -κατά την τελευταία τριετία μέσω ειδικό κύκλο εργασιών, από συντηρήσεις παρομοίων εγκαταστάσεων με τις υπό ανάθεση εργασίες που να είναι μεγαλύτερος των 30.000,00€/ανά έτος -σε περίπτωση κατακύρωσης, κατά την υπογραφή του συμφωνητικού, ασφάλιση αστικής ευθύνης έναντι μεμονωμένου ή ομαδικού ατυχήματος για το απασχολούμενο με τις επισκευές τεχνικό προσωπικό (Στο ΤΕΥΔ στο αντίστοιχο πεδίο θα συμπληρώνεται: «θα προσκομισθεί κατά την υπογραφή του συμφωνητικού της παρούσας διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης ασφαλιστήριο συμβόλαιο «ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ».

18. Επειδή, στο άρθρο 2.2.6. («Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 18-19), ορίζεται ότι: «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να διαθέτουν : i) πίνακα έργων ή συμβάσεων της τελευταίας τριετίας (2017, 2018 και 2019) που αφορούν επισκευή,

Αριθμός απόφασης:756/2021

συντήρηση, εγκατάσταση, λειτουργία σε ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις ανελκυστήρων - αναβατορίων, με προϋπολογισμό που αθροιστικά θα καλύπτει το 25% του ενδεικτικού προϋπολογισμού της μελέτης με το ΦΠΑ. Στον ανωτέρω πίνακα θα αναφέρονται η παρεχόμενη υπηρεσία, το ποσό και η διάρκεια της κάθε σύμβασης και ο φορέας υλοποίησης (είτε πρόκειται για δημόσιο είτε για ιδιωτικό φορέα).

ii) να έχουν αναλάβει για ένα (1) έτος τουλάχιστον **την αυτοτελή λειτουργία και συντήρηση ίσου ή μεγαλύτερου συνολικά αριθμού ανελκυστήρων - αναβατορίων**, σε άλλους Ο.Τ.Α ή οργανισμούς του ευρύτερου Δημόσιου ή Ιδιωτικού τομέα, δηλαδή πενήντα πέντε (55) ανελκυστήρες – αναβατόρια, προσώπων ή φορτίων και άνω.

iii) Να έχουν κατασκευάσει, θέσει σε αποδοτική λειτουργία και συντηρήσει μέχρι σήμερα: Τουλάχιστον την εγκατάσταση ανελκυστήρων – αναβατορίων, προσώπων ή φορτίων, δυναμικότητας ίσης ή μεγαλύτερης της ομάδας Ζ ομάδα = Δημαρχείο - 11 ανελκυστήρες δυναμικότητας είκοσι δύο κιλοβάτ (22kw) περίπου ή τριάντα ίππους (30Hp) περίπου. (βλέπε Παράρτημα, Πίνακας Τεχνικά Στοιχεία Ανελκυστήρων Δημαρχιακού Μεγάρου ...). Οι εγκαταστάσεις αυτές πρέπει να βρίσκονται σε δημόσιο (κρατικό ή δημοτικό) ή ιδιωτικό χώρο κατά τα νόμιμα.

iv) Κατάλληλη στελέχωση και εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό:

α) Ένας (1) τουλάχιστον διπλωματούχος ή πτυχιούχος ηλεκτρολόγος ή μηχανολόγος μηχανικός, με σχέση υπαλληλική είτε ως μέλος της εταιρείας είτε ως συνεργαζόμενος, ο οποίος θα έχει την ευθύνη εκτέλεσης της σύμβασης.

β) Δύο (2) τουλάχιστον τεχνίτες ηλεκτρολόγοι ή μηχανολόγοι, με σχέση υπαλληλική.

γ) Ένας (1) τουλάχιστον τεχνίτης ηλεκτρολόγος ή μηχανολόγος, με σχέση υπαλληλική ή συνεργαζόμενος με εξειδίκευση σε ηλεκτρικούς – ηλεκτρονικούς αυτοματισμούς πινάκων.

δ) Ένας (1) τουλάχιστον τεχνίτης ηλεκτροσυγκολλητής με σχέση υπαλληλική ή συνεργαζόμενος.

ε) (Προαιρετικά) Τεχνικά συνεργεία, που διαθέτουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία σε επισκευή, συντήρηση, εγκατάσταση συστημάτων ανελκυστήρων – αναβατορίων. Το ελάχιστο απαιτούμενο προσωπικό για την εκτέλεση των εργασιών της σύμβασης, με την υποχρέωση της άμεσης επέμβασης για την

Αριθμός απόφασης:756/2021

αποκατάσταση ζημιών (κατασταλτική συντήρηση) επί 24ωρου βάσεως, κάθε ημέρα του έτους συμπεριλαμβανομένων και των αργιών, Κυριακών, εορτών ορίζεται αναλυτικά στην παράγραφο 5 του άρθρου 9 των Ειδικών Όρων-Συγγραφής Υποχρεώσεων της υπ' αριθμ. ΔΚΣ ... μελέτης.».

19. Επειδή, στο άρθρο 2.2.7 («Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 19), ορίζεται ότι: «Κατάθεση των παρακάτω πιστοποιητικών: -Πιστοποίηση για σύστημα διαχείρισης ποιότητας, σύμφωνα με το ISO 9001 -Πιστοποίηση για σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, σύμφωνα με το ISO 14001 -Σύστημα στην υγεία και ασφάλεια στη λειτουργία των επιχειρήσεων OHSAS 18001 ή ISO45001 -Πιστοποίηση για σύστημα συμμόρφωσης, σύμφωνα με το EN13015:2001 + A1:2008».

20. Επειδή, στο άρθρο 2.2.9.2. («Αποδεικτικά μέσα») παρ. Β.3., Β.4 και Β.5 της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 23-24), ορίζεται ότι: «Β.3. Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα αναφερόμενα: ▪ στην παράγραφο 4 του άρθρου 9 των Ειδικών Όρων - Συγγραφής Υποχρεώσεων της υπ' αρ. ΔΚΣ 6/19-10- 2020 μελέτης ▪ στο σημείο 2 της παραγράφου «Δικαιολογητικά ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας» του άρθρου 9 των Ειδικών Όρων - Συγγραφής Υποχρεώσεων της υπ' αρ. ΔΚΣ ... Επιχειρήσεις οι οποίες λειτουργούν για διάστημα μικρότερο των τριών (3) τελευταίων οικονομικών χρήσεων, προσκομίζουν δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις και οικονομικά στοιχεία για τις οικονομικές χρήσεις που λειτουργούν.

Β.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα αναφερόμενα: ▪ στην παράγραφο 3 «Ανάδειξη Αναδόχου» των Τεχνικών Προδιαγραφών-Τεχνικής Περιγραφής Υποχρεώσεων της υπ' αριθ. ΔΚΣ ... μελέτης (σημεία 3.2 & 3.3) ▪ Στις παραγράφους 3 & 5 του άρθρου 9 των Ειδικών Όρων - Συγγραφής Υποχρεώσεων της υπ' αρ. ΔΚΣ ... μελέτης ▪ στα σημεία 1, 3 & 4 της παραγράφου «Δικαιολογητικά ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας» του άρθρου 9 των Ειδικών Όρων - Συγγραφής Υποχρεώσεων της υπ' αρ. ΔΚΣ ... μελέτης.

Αριθμός απόφασης:756/2021

Β.5. Για την απόδειξη της συμμόρφωσής τους με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης της παραγράφου 2.2.7 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα πιστοποιητικά που αναφέρονται στην ανωτέρω παράγραφο.».

21. Επειδή, κατά πάγια νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει τον Διαγωνισμό και δεσμεύει, τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΣΤΕ 3703/2010, ΣΤΕ 53/2011, ΕΣ Πράξεις Τμήματος VI 78/2007, 19/2005, 31/2003 κλπ), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (ΣΤΕ 2772/1986, 3670/1992, 2137/1993). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους, καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της Διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής, αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (ΔΕΕ, Αποφάσεις της 27.11.2001, Υποθέσεις C285/99 και C-286/99, Impresa Lombardini SPA και Mantovani, σκέψη 76 • ΔΕΕ Απόφαση της 14.02.2008, Υπόθεση C-450/06, Varec SA κατά État belge, σκέψη 35 • ΔΕΕ Απόφαση της 21.02.2008, Υπόθεση C-412/04, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 2 • ΔΕΕ Απόφαση της 19.05.2009, Υπόθεση C-538/07 Assitur Αριθμός απόφασης: 706/2020 17 Srl, σκέψεις 25 και 26 • ΔΕΕ, Απόφαση της 19.04.2012, Υπόθεση C-549/10, Tomra Systems ASA, Tomra Europe AS κλπ κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σκέψεις 17 και επομ.).

22. Επειδή, την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων διέπει η αρχή του υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού, ο οποίος και μόνον αυτός, διασφαλίζει την προστασία των συμφερόντων της αναθέτουσας αρχής, επιτρέποντας τη προμήθεια αγαθών, υπηρεσιών και έργων με τους βέλτιστους ποιοτικά και οικονομικά όρους. Η εν λόγω θεμελιώδης αρχή ισχύει, τόσο στο επίπεδο της αναθέτουσας αρχής, όσο και μεταξύ των συμμετεχόντων (σε δημόσιο διαγωνισμό) οικονομικών φορέων (ΔΕΕ, Αποφάσεις της 27.11.2001, Υποθέσεις C-285/99 και C-286/99, Impresa Lombardini SPA και Mantovani,

Αριθμός απόφασης:756/2021

σκέψη 76 • ΔΕΕ Απόφαση της 14.02.2008, Υπόθεση C-450/06, Varec SA κατά État belge, σκέψη 35 • ΔΕΕ Απόφαση της 21.02.2008, Υπόθεση C-412/04, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 2 • ΔΕΕ Απόφαση της 19.05.2009, Υπόθεση C-538/07 Assitur Srl, σκέψεις 25 και 26 • ΔΕΕ, Απόφαση της 19.04.2012, Υπόθεση C-549/10, Tomra Systems ASA, Tomra Europe AS κλπ κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σκέψεις 17 και επόμ.).

23. Επειδή, η αρχή της διαφάνειας, προϋποθέτει ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην Προκήρυξη του Διαγωνισμού ή στη Συγγραφή Υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός έλεγχος του εάν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (ΔΕΕ, Απόφαση της 18.06.2002, Υπόθεση C-92/00, Stadt Wien, σκέψη 45· ΔΕΕ, Απόφαση της 12.12.2002, Υπόθεση C-470/99, Universale-Bau, σκέψη 91· ΔΕΕ, Απόφαση της 29.04.2005, Υπόθεση C-496/1999, CAS Succhi di Frutta SpA, σκέψη 111 κλπ).

24. Επειδή, ο όλος μηχανισμός υποβολής και ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, δηλαδή της διαφανούς και αυστηρής διαδικασίας του Διαγωνισμού, κατά την οποία η νομιμότητα συμμετοχής προϋποθέτει την εκπλήρωση τυπικών προϋποθέσεων (βλ. Ελ. Συν. VI Τμήμα, Αποφ. 24995, 1949/2009. Πρ. 115, 10/2008, 222/2005, Ζ΄ Κλιμάκιο, Πρ. 116/2012, 1177/2009, Δημήτριος Ι. Ράικος, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Β΄ έκδοση, Σάκκουλας, 2017, σελ. 195-197). Περαιτέρω, λόγω της εφαρμοζόμενης στους δημόσιους διαγωνισμούς αρχή της τυπικότητας, όλες οι διατάξεις της Διακήρυξης καθιερώνουν ουσιώδεις όρους, οπότε τυχόν παραβίαση διατάξεων που αφορούν στον τρόπο υποβολής των Προσφορών των διαγωνιζομένων συνεπάγεται το απαράδεκτο αυτών.

Αριθμός απόφασης:756/2021

25. Επειδή, σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν την διαδικασία σύναψης των δημοσίων συμβάσεων, κατά το πνεύμα, τόσο της ενωσιακής, όσο και της εθνικής νομοθεσίας, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει τα αξιούμενα από τη Διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία (πρβλ. ΣΤΕ 5022/2012), προκειμένου να συμμετάσχει νομίμως στον Διαγωνισμό. Η παράβαση ουσιαστών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των Αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (Ολομ. ΣΤΕ 2137/1993). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες Προσφορές τους (ΕλΣυν 1949/2009 Τμήμα VI, ΕλΣυν Πράξη 115/2008 Τμήμα VI, ΕλΣυν Πράξη 10/2008 Τμήμα VI, ΕλΣυν Πράξη 22/2005 Τμήμα VI). Ομοίως, η υποχρέωση διαφάνειας έχει, μεταξύ άλλων, ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 16.04.2015, Υπόθεση C278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκέψη 25 και ΔΕΕ, Απόφαση της 29.03.2012, Υπόθεση C-599/10, SAG ELV Slovenko a.s. κλπ, σκέψη 25 και περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία) και ο σκοπός Αριθμός απόφασης: 706/2020 19 αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους, στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 16.04.2015, Υπόθεση C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκέψη 27).

26. Επειδή, μια Προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής, είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, Αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. Αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36), οπότε οιαδήποτε ερώτηση προς διευκρίνιση μπορεί μόνο να έχει ως αποτέλεσμα την άρση ασάφειας και όχι την τροποποίηση της εν θέματι Προσφοράς ή την υποβολή μη

Αριθμός απόφασης:756/2021

νομίμως υποβληθέντος εγγράφου (βλ. σχετικές Αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2017, Archus and Gama, C-131/2016, της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 36).

27. Επειδή, ειδικότερα, ο διαχωρισμός μεταξύ ουσιώδους και επουσιώδους έλλειψης ως και μεταξύ τυπικού και ουσιώδους σφάλματος θα πρέπει να ερμηνεύεται μέσω του πρίσματος του άρθρου 102 παρ. 3 και του άρθρου 18 του Ν. 4412/2016 και των αρχών που αυτά καθιερώνουν, το πρώτο στην ειδική περίπτωση της συμπλήρωσης και το δεύτερο γενικά επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και αμφότερα με τη σειρά τους, πρέπει να ερμηνεύονται στο πλαίσιο του αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Το κριτήριο δε του παραπάνω διαχωρισμού, συνίσταται στο ότι, η επιτρεπτή συμπλήρωση δεν πρέπει να είναι τέτοιας έκτασης ώστε να του παρέχει δυνατότητα για την το πρώτον επίκληση προσόντων, δυνατοτήτων, ικανοτήτων και νομικών και πραγματικών δεδομένων, τα οποία ανεξαρτήτως αν υφίσταντο ή όχι κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του, αυτός δεν τα επικαλέστηκε καίτοι η διακήρυξη τα απαιτούσε ρητά ή για την το πρώτον τήρηση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας που αυτός δεν τήρησε. Περαιτέρω κρίσιμο κριτήριο για την κρίση περί του συγγνωστού, άρα και συμπληρώσιμου/διορθώσιμου ενός σφάλματος/έλλειψης αποτελεί η τυχόν ασάφεια των οικείων όρων της διακήρυξης.

28. Επειδή, δέσμια αρμοδιότητα υπάρχει όταν το διοικητικό όργανο, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν οι προβλεπόμενες από τους κανόνες δικαίου πραγματικές ή νομικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή τους, είναι υποχρεωμένο να εκδώσει διοικητική πράξη που περιέχει ορισμένη ατομική ρύθμιση, την οποία προκαθορίζουν οι κανόνες αυτοί (βλ. Επαμεινώνδα Π. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος 1, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, 15η έκδ., αριθμ. 148, σελ. 138). Στην περίπτωση της δέσμιας αρμοδιότητας, ο κανόνας δικαίου υποδεικνύει στη Διοίκηση κατά τρόπο επιτακτικό τη συμπεριφορά που πρέπει να υιοθετήσει και δεν της αφήνει περιθώρια εκτίμησης (βλ. ΣΤΕ 286/2012) περιέχοντας πλήρες και λεπτομερές πραγματικό και τις σαφείς και συγκεκριμένες έννομες συνέπειες που αυτό

Αριθμός απόφασης:756/2021

επιφέρει (βλ. ΣτΕ 4720/2012). Επομένως, δεν χωρεί εφαρμογή των αρχών της αναλογικότητας και της χρηστής διοίκησης όπου η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εφαρμόσει συγκεκριμένη διάταξη και κατά τον νόμο και την Διακήρυξη ενεργεί κατά δεσμία αρμοδιότητα (πρβλ. ΔΕφΑθ 2098/2013, ΣτΕ 2067/2004, 13/2003, 1072/2003).

29. Επειδή, από την εξέταση του συνόλου των στοιχείων της εξεταζόμενης υπόθεσης, λεκτέα είναι τα εξής:

A. ΠΡΟΣΦΟΡΑ «...»

• 1^{ος} λόγος Προσφυγής: Υποβολή ανακριβούς δήλωσης στο Τ.Ε.Υ.Δ

► Κατά την προσφεύγουσα, επειδή στο υποβληθέν Τ.Ε.Υ.Δ, η καθής η Προσφυγή (προσωρινός μειοδότης), έδωσε θετική απάντηση («ΝΑΙ») στο ερώτημα: *«Ο Οικονομικός Φορέας είναι εγγεγραμμένος σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής. Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής];»*, δεν ενεργοποιήθηκε το ερώτημα που ενεργοποιείται σε περίπτωση αρνητικής απάντησης, που είναι το κάτωθι: *«Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν;»* και ως εκ τούτου, ουδόλως απέδειξε ότι δεν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή ότι θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν.

Όπως ειδικότερα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η μη εμφάνιση, κατά τα ανωτέρω, του ερωτήματος περί δέσμευσης προσκόμισης των σχετικών πιστοποιητικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, καθιστά το επίμαχο Τ.Ε.Υ.Δ μη σύμφωνο με τους όρους της Διακήρυξης και συνεπώς,

Αριθμός απόφασης:756/2021

ακυρωτέα την εξεταζόμενη Προσφορά. Μάλιστα, κατά την άποψη της προσφεύγουσας, η επίμαχη πλημμέλεια δεν αίρεται ούτε από τις δηλώσεις της εν λόγω εταιρίας που περιλαμβάνονται στην Ενότητα Β του Μέρους ΙΙΙ («Λόγοι αποκλεισμού») του Τ.Ε.Υ.Δ, ότι δηλαδή δεν έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

► Ως προς το θέμα αυτό, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι η διαμόρφωση του Τ.Ε.Υ.Δ δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Επιτροπής αξιολόγησης και ότι η προσκόμιση των δικαιολογητικών της Ενότητας Β του Μέρους ΙΙΙ («Λόγοι αποκλεισμού») του Τ.Ε.Υ.Δ προς απόδειξη ότι δεν υπάρχουν ανεκπλήρωτες φορολογικές ή ασφαλιστικές υποχρεώσεις, θα προσκομισθούν σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας.

► Υπενθυμίζεται ότι στην Κατευθυντήρια Οδηγία με αρ. 23 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ αναφέρεται (βλ. σελ. 11) ότι: «Στο ως άνω πεδίο, (εννοείται στο Μέρος ΙΙ, Ενότητα Α Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα, περί εγγραφής σε επίσημο κατάλογο/Μητρώο) ως προς τις συμβάσεις έργων, οι ημεδαπές εργοληπτικές επιχειρήσεις, οι οποίες διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου, συμπληρώνουν την ένδειξη «ΝΑΙ», καθώς, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 20 του ν. 3669/2008, οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν, η βεβαίωση εγγραφής στο ΜΕΕΠ, σε συνδυασμό με την ενημερότητα πτυχίου, συνιστά τον μοναδικό, επί της παρούσης, εθνικό “επίσημο κατάλογο”» (βλ. και υπ’ αριθμ. 1001/2018 Απόφαση 7ου Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π, σκέψη 29, εισηγήτρια: Χρυσάνθη Ζαράρη). Περαιτέρω, για την ορθή συμπλήρωση του Τ.Ε.Υ.Δ, θα πρέπει τα υποερωτήματα (α) έως (ε) της Ενότητας Α του Μέρους ΙΙ («Πληροφορίες για τον οικονομικό φορέα»), να συμπληρώνονται μόνο από τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που διαθέτουν (συνδυαστικά) βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ και Ενημερότητα πτυχίου, ενώ ειδικά για τους ημεδαπούς οικονομικούς φορείς προβλέπεται ότι στο πεδίο (γ) της ως άνω Ενότητας, ότι πρέπει να συμπληρώνουν τα δικαιολογητικά εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ, την τάξη τους και τα δικαιολογητικά χορήγησης της Ενημερότητας πτυχίου. (βλ. και υπ’ αριθμ. 874/2020 Απόφαση 7^{ου} Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π., σκέψη 37).

Από την επισκόπηση της επίμαχης Προσφοράς προκύπτει ότι στο βασικό ερώτημα: «Ο ΟΦ είναι εγγεγραμμένος σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο

Αριθμός απόφασης:756/2021

εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής]; της Ενότητας Α του Μέρους ΙΙ «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα», η καθής η Προσφυγή έδωσε θετική απάντηση («ΝΑΙ») και εν συνεχεία, στο υποερώτημα: «Αναφέρετε την ονομασία του καταλόγου ή του πιστοποιητικού και τον σχετικό αριθμό εγγραφής ή πιστοποίησης, κατά περίπτωση:», δήλωσε εσφαλμένως τα εξής: «ΕΣΗΔΗΣ – ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΑΡ. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ ..., [Από το σύνολο των προαναφερθέντων, προκύπτει ότι οι επίμαχες απαντήσεις της εταιρίας \(βλ. «ΝΑΙ» στο βασικό ερώτημα και «ΕΣΗΔΗΣ, ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ .....κλπ» στο υποερώτημα\) στο Μέρος ΙΙ του Τ.Ε.Υ.Δ είναι εσφαλμένες, αφού στο ως άνω βασικό ερώτημα δύνανται να απαντήσουν θετικά \(«ΝΑΙ»\) μόνο οι επιχειρήσεις που διαθέτουν συνδυαστικά Βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ και Ενημερότητα Πτυχίου, περίπτωση δηλαδή που ΟΥΔΟΛΩΣ συντρέπει εν προκειμένω.](http://www.....gr/ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ... ΑΡ.ΜΗΤΡΩΟΥ : ... ΑΡ. ΓΕΜΗ:...ΕΠΩΝΥΜΙΑ : ...».</p></div><div data-bbox=)

Εν όψει των ανωτέρω, γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος, βάσει των οποίων η θέση καταφατικής απάντησης («ΝΑΙ») στο ανωτέρω ΒΑΣΙΚΟ ερώτημα, που είχε ως αναγκαία συνέπεια, να ΜΗΝ εμφανισθεί στη συνέχεια το υποερώτημα περί δέσμευσης της εταιρίας να προσκομίσει τα σχετικά πιστοποιητικά φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, καθιστά το επίμαχο Τ.Ε.Υ.Δ μη σύμφωνο με τον νόμο και τους όρους της Διακήρυξης και συνεπώς, την εξεταζόμενη Προσφορά πλημμελή και για τον λόγο αυτόν, ακυρωτέα. Μάλιστα ουδεμία επιρροή ασκεί στο ανωτέρω συμπέρασμα το εάν η ανωτέρω καταφατική απάντηση δόθηκε στην προκείμενη περίπτωση εκ παραδρομής ή τεχνηέντως, διότι λαμβανομένου υπόψη ότι όλος μηχανισμός υποβολής και ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, δηλαδή της διαφανούς και αυστηρής διαδικασίας του διαγωνισμού, κατά την οποία η νομιμότητα συμμετοχής προϋποθέτει την εκπλήρωση τυπικών προϋποθέσεων, οι υποψήφιοι φέρουν σε κάθε περίπτωση την ευθύνη υποβολής ορθής Προσφοράς, ως η εκάστοτε Διακήρυξη και ο νόμος ορίζουν, άλλως, αυτή απορρίπτεται, κατά τα σαφώς οριζόμενα στο άρθρο 2.4.6. («Λόγοι απόρριψης προσφορών») της οικείας Διακήρυξης.

Αριθμός απόφασης:756/2021

Θα πρέπει στο σημείο αυτό να σημειωθεί ότι η συμπλήρωση ή διευκρίνιση εγγράφων δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια τη μεταγενέστερη αντικατάσταση εγγράφων που έχουν υποβληθεί, σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης, (πρβλ. Ε.Α. 1065/2009, 1044/2010 κ.ά.), πολλώ δε μάλλον του Τ.Ε.Υ.Δ, του πλέον κρίσιμου δηλαδή δικαιολογητικού συμμετοχής (βλ. άρθρο 79 του Ν. 4412/2019 και άρθρο 2.2.9.1. της οικείας Διακήρυξης), που υπέχει θέση Υπεύθυνης Δήλωσης, με τις συνέπειες του Ν. 1599/1986 και λειτουργεί ως προκαταρκτική απόδειξη για το ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής, που ορίζονται στην οικεία Διακήρυξη και στην κείμενη νομοθεσία (πρβλ ΕΑ 135/2018, ΔΕφΘεσ 131/2018). Συνεπώς, η ανακρίβεια της επίμαχης δήλωσης στο Τ.Ε.Υ.Δ., επιφέρουσα, κατά τα ανωτέρω, την απόρριψη της Προσφοράς, δεν συνιστά ασάφεια ή επουσιώδη πλημμέλεια, δυνάμενη να αρθεί στο πλαίσιο του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, αφού η διόρθωσή της θα είχε ως συνέπεια τη μεταγενέστερη αντικατάσταση ουσιώδους εγγράφου, κατά τρόπο ώστε να αίρεται το απαράδεκτο της εξεταζόμενης Προσφοράς. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι δεν χωρεί εφαρμογή των αρχών της αναλογικότητας και της χρηστής διοίκησης, όπου η αναθέτουσα αρχή οφείλει να εφαρμόσει συγκεκριμένη διάταξη και κατά τον νόμο και τη Διακήρυξη ενεργεί κατά δεσμία αρμοδιότητα (πρβλ. ΔΕφΑΘ 2098/2013, ΣΤΕ 2067/2004, 13/2003, 1072/2003).

Με βάση τα προλεχθέντα και δοθέντος, ότι γενικώς μια Προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής, είτε του προσφέροντος (βλ. Αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, σκέψη 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ. Αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ, C-599/10, σκέψη 40, της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, σκέψη 36), αλλά και ειδικότερα, ότι δεν τίθεται ζήτημα επιτρεπτής συμπλήρωσης του επίμαχου εντύπου Τ.Ε.Υ.Δ, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016, λόγω δήθεν ασάφειας στη συμπλήρωση του επίμαχου πεδίου, αφού στην εξεταζόμενη περίπτωση δηλώθηκε ρητώς και σαφώς ότι η συγκεκριμένη εταιρία είναι εγγεγραμμένη σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής, χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προς τούτο προϋποθέσεις, ο σχετικός λόγος της υπό κρίση Προσφυγής γίνεται δεκτός ως βάσιμος, απορριπτομένων των οικείων

Αριθμός απόφασης:756/2021

ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής. Μειοψήφησε το Μέλος Χ. Ζαράρη που διατύπωσε την ακόλουθη άποψη «Εν προκειμένω τα πεδία τα οποία δεν ενεργοποιούνται σε περίπτωση καταφατικής απάντησης αφορούν σε περιεχόμενο το οποίο κατ' εξαίρεση υφίσταται σε έτερα σημεία του ΤΕΥΔ ήτοι στο Μέρος ΙΙΙ Ενότητα Β τα αποδεικτικά μέσα του οποίου ταυτίζονται με τα απαιτούμενα έγγραφα στο Μέρος ΙΙ ενότητα Α και συνίστανται σε ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα. Αναφορικά με το ερώτημα εάν ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής φόρων και ασφαλιστικών εισφορών και αυτό περιέχεται στο ΜΕΡΟΣ ΙV Τελικές Δηλώσεις 2^η παρ. όπου αναγράφεται ότι *«Ο κάτωθι υπογεγραμμένος οικονομικός φορέας δηλώνω επισήμως ότι είμαι σε θέση κατόπιν αιτήματος και χωρίς καθυστέρηση να προσκομίσω τα πιστοποιητικά και τις λοιπές μορφές αποδεικτικών εγγράφων που αναφέρονται..»* προφανώς αφορούν στα δηλωθέντα στο εκ μέρους του υπογεγραμμένο ΤΕΥΔ (βλ. ΑΕΠΠ 59/2018 σκ. 33 και επ. Εισ.Χ.Ζαράρη). Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν υφίσταται ουδεμία πληροφορία η οποία ζητείτο και δεν παρασχέθηκε κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς, ότι ομοίως δεν υφίσταται ουδεμία απαίτηση η οποία ομοίως ζητείτο (περί προσκόμισης των οικείων αποδεικτικών εγγράφων) που και δεν δηλώθηκε ότι θα ικανοποιηθεί κατά τον απαιτούμενο χρόνο σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 102 ν. 4412/2016, προκύπτει ότι η εν λόγω περίπτωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω άρθρου καθόσον ουδόλως θίγεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, το ζήτημα αφορά σε στοιχεία ήδη δηλωθέντα στο ΤΕΥΔ κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς, παράλληλα εξυπηρετείται τόσο ο σκοπός θέσπισης του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ προς απλούστευση των διαδικασιών όσο και το δημόσιο συμφέρον προς διάσωση προσφορών οι οποίες πάσχουν από πρόδηλα σφάλματα παρέχοντας ταυτόχρονα το σύνολο των απαιτούμενων πληροφοριών κατά το χρόνο υποβολής των προσφορών στο ίδιο το σώμα του ΤΕΥΔ, ούτε βέβαια παρακάμπτεται ο κανόνας της προαπόδειξης, ούτε επιβαρύνεται η αναθέτουσα αρχή με έτερα αυτοβούλως υποβαλλόμενα έγγραφα εκ μέρους των οικονομικών φορέων παρά τους όρους της διακήρυξης. Συνεπώς, τυχόν απόρριψη προσφοράς για το λόγω αυτό αποκλειστικά δεν συνάδει με πλέγμα διατάξεων του ν. 4412/2016 (79 παρ. 5 και 102) εριδόμενη αποκλειστικά σε νομολογιακή κατασκευή εξάλλου η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας δεν επιτρέπουν τον

Αριθμός απόφασης:756/2021

αποκλεισμό οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, λόγω μη τηρήσεως από τον φορέα αυτόν υποχρεώσεως η οποία προκύπτει από ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας Υπό τις περιστάσεις αυτές, οι αρχές της ίσης μεταχειρίσεως και της αναλογικότητας δεν αντίκεινται στην παροχή, από την αναθέτουσα αρχή στον οικονομικό φορέα, της δυνατότητας θεραπείας της παραλείψεώς του και εκπληρώσεως της επίμαχης υποχρεώσεως εντός προθεσμίας οριζόμενης από την αναθέτουσα αρχή (βλ. ΔΕΕ απόφαση Pizzo Pizzo C- 27/15).

• **2^{ος} λόγος Προσφυγής: Μη υποβολή των προβλεπόμενων στο άρθρο 9 σημείο 4 της Ενότητας «Ειδικοί Όροι - Συγγραφή Υποχρεώσεων» της υπ' αριθμ. ΔΚΣ ...Μελέτης δικαιολογητικών ειδικής και επαγγελματικής ικανότητας**

► Ως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, η καθής η Προσφυγή, κατά παράβαση του άρθρων 2.2.6. και 2.4.3.2. της Διακήρυξης και του άρθρου 9^{ου} της οικείας Μελέτης, δεν προσκόμισε αποδεικτικά περί της επάρκειας του κ. ..., ως τεχνικού με ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ σε ηλεκτρικούς – ηλεκτρονικούς αυτοματισμούς πινάκων, διότι προσκόμισε μόνο το πτυχίο του Τμήματος Αυτοματισμού της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών του ΤΕΙ ... και την με αριθ. Πρωτ. ...Βεβαίωση Αναγγελίας για την άσκηση του επαγγέλματος «Τεχνίτης Ηλεκτρολόγος Α', Γ' και Δ' Ειδικότητας.

Προς απόδειξη του ως άνω ισχυρισμού της, η προσφεύγουσα παραπέμπει καταρχάς στο με **αριθ. πρωτ. ...έγγραφο παροχής διευκρινίσεων** του Τμήματος Συντηρήσεων ΗΛΜ Εγκαταστάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου ..., στο οποίο ορίζεται ότι: «... *Απάντηση στην ερώτηση 2.3 Σύμφωνα με την μελέτη ΔΚΣ ..., παροχή υπηρεσιών για την «Συντήρηση και επισκευή των ανελκυστήρων στα Δημοτικά Καταστήματα και στους Δημοτικούς Παιδικούς Σταθμούς του Δήμου ... για τρία (3) έτη», με το τεύχος των Τεχνικών Προδιαγραφών – Τεχνικής Περιγραφής Υποχρεώσεων, με την παράγραφο 3.3 Ανάδειξη αναδόχου (Η επαγγελματική ικανότητα του παραπάνω τεχνικού προσωπικού αποδεικνύεται με κατάθεση επαγγελματικών τίτλων ή πιστοποιητικών επαγγελματικής επάρκειας. Η*

Αριθμός απόφασης:756/2021

*σχέση συνεργασίας του τεχνικού προσωπικού με τον συμμετέχοντα τεκμηριώνεται με την κατάθεση μισθολογικών καταστάσεων, συμβάσεων ή υπεύθυνων δηλώσεων.» και εν συνεχεία, στο άρθρο 9^ο της οικείας Μελέτης, όπου ορίζεται ότι: «4. Για την ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα ο διαγωνιζόμενος θα πρέπει να την αποδεικνύει με υπεύθυνη δήλωση και επισυνάπτοντας τις ανάλογες **βεβαιώσεις - πιστοποιητικά - έγγραφα από φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα όπου απαιτείται**. Επομένως, ισχύει η τεχνική επάρκεια καλύπτεται με την προσκόμιση βεβαίωσης - πιστοποιητικού από αναγνωρισμένο φορέα πιστοποίησης...».*

► Ως προς το θέμα αυτό, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι το τεχνικό προσωπικό δηλώνεται μεν στο έντυπο Τ.Ε.Υ.Δ, όμως, τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την εξειδίκευσή του θα πρέπει να προσκομισθούν και συνεπώς, να ελεγχθούν σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας. Περαιτέρω, ο Δήμος επισημαίνει ότι το με αρ. πρωτ. ...έγγραφο παροχής διευκρινίσεων, που μνημονεύεται στην Προσφυγή, δεν έχει αναρτηθεί στον συστημικό αριθμό Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ του επίμαχου επαναληπτικού Διαγωνισμού, (...), αλλά μόνο στον ματαιωθέντα (αρχικό) Διαγωνισμό και επομένως, δεν εντάσσεται στο κανονιστικό πλαίσιο της ένδικης διαδικασίας.

► Καταρχάς, οι ανωτέρω ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής απορρίπτονται ως αβάσιμοι, καθόσον το άρθρο 2.4.3.2. που αφορά στην υποβολή της τεχνικής προσφοράς ευθέως παραπέμπει στο άρθρο 9^ο της οικείας Μελέτης, όπου προβλέπεται η υποβολή Υπεύθυνης Δήλωσης ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, αλλά και η υποβολή των Βιογραφικών, των Πτυχίων, των Αδειών, αλλά και κάθε άλλου εγγράφου που σχετίζεται με τα επαγγελματικά προσόντα, την επάρκεια και την βεβαιωμένη - από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα - επαγγελματική εμπειρία του δηλωθέντος από τους υποψηφίους προσωπικού. Μάλιστα, στο στοιχείο 3) του άρθρου 9^{ου} της Μελέτης ορίζεται ρητά ότι: «... Η ελάχιστη πραγματική εμπειρία κάθε μέλους της ομάδας παροχής της υπηρεσίας θα είναι σχετική με την προτεινόμενη από τον διαγωνισμό θέση τους στην εργασία και θα αποδεικνύεται από το βιογραφικό τους σημείωμα (με συνημμένα τα αποδεικτικά προσόντων και εμπειρίας). Διευκρινίζεται ότι για την προϋπηρεσία θα αναφέρονται τα έτη απασχόλησης κατά προτίμηση, σε παρόμοιας ή ίδιας φύσης αντικείμενο σε παραπλήσιας ή

Αριθμός απόφασης:756/2021

ίδιας ή μεγαλύτερης δυναμικότητας ανάλογα με την ειδικότητα και όχι τα έτη κτήσεως πτυχίου».

Περαιτέρω, υπενθυμίζεται ότι στο **άρθρο 2.2.6.** («Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα») **στοιχ. iv) και ε)** της επίμαχης Διακήρυξης ορίζεται ότι:

«iv) Κατάλληλη στελέχωση και εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό: α) Ένας (1) τουλάχιστον διπλωματούχος ή πτυχιούχος ηλεκτρολόγος ή μηχανολόγος μηχανικός, με σχέση υπαλληλική είτε ως μέλος της εταιρείας είτε ως συνεργαζόμενος, ο οποίος θα έχει την ευθύνη εκτέλεσης της σύμβασης. β) Δύο (2) τουλάχιστον τεχνίτες ηλεκτρολόγοι ή μηχανολόγοι, με σχέση υπαλληλική. γ) Ένας (1) τουλάχιστον τεχνίτης ηλεκτρολόγος ή μηχανολόγος, με σχέση υπαλληλική ή συνεργαζόμενοι με εξειδίκευση σε ηλεκτρικούς – ηλεκτρονικούς αυτοματισμούς πινάκων.

δ) Ένας (1) τουλάχιστον τεχνίτης ηλεκτροσυγκολλητής με σχέση υπαλληλική ή συνεργαζόμενος.

ε) (Προαιρετικά) Τεχνικά συνεργεία, που διαθέτουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία σε επισκευή, συντήρηση, εγκατάσταση συστημάτων ανελκυστήρων – αναβατορίων. Το ελάχιστο απαιτούμενο προσωπικό για την εκτέλεση των εργασιών της σύμβασης, με την υποχρέωση της άμεσης επέμβασης για την αποκατάσταση ζημιών (κατασταλτική συντήρηση) επί 24ωρου βάσεως, κάθε ημέρα του έτους συμπεριλαμβανομένων και των αργιών, Κυριακών, εορτών ορίζεται αναλυτικά στην παράγραφο 5 του άρθρου 9 των Ειδικών Όρων-Συγγραφής Υποχρεώσεων της υπ' αριθμ. ΔΚΣ ... μελέτης.».

Περαιτέρω, στο άρθρο 2.4.3. («Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά») παρ. 2 της επίμαχης Διακήρυξης ορίζεται ότι: «Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το Παράρτημα II της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα. Ειδικότερα, στην τεχνική προσφορά κατατίθενται από τους διαγωνιζόμενους τα αναφερόμενα στην παράγραφο **«ΦΑΚΕΛΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ»** του άρθρου 9 των Ειδικών Όρων-Συγγραφής Υποχρεώσεων της υπ' αριθμ. ΔΚΣ ... μελέτης. Οι τυχόν

Αριθμός απόφασης:756/2021

υπεύθυνες δηλώσεις που θα κατατεθούν **θα είναι ψηφιακά υπογεγραμμένες και θα φέρουν ημερομηνία σύνταξης εντός του χρονικού διαστήματος από την ημερομηνία ανάρτησης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ έως την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών.**».

Στο άρθρο 9^ο της Ενότητας «Ειδικοί Όροι – Συγγραφή» Υποχρεώσεων της υπ' αριθμ. ΔΚΣ ... μελέτης, ορίζεται ότι: **«Κάθε διαγωνιζόμενος θα πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας και καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας σύμφωνα με τις παραγράφους του άρθρου 75, του Ν. 4412/2016. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της μελέτης, Συγκεκριμένα, κατά την τελευταία τριετία: [...] Για την απόδειξη της ζητούμενης παρούσας ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, οι διαγωνιζόμενοι προσκομίζουν τα αναφερόμενα κατωτέρω δικαιολογητικά έγγραφα (σε περίπτωση «δάνειας ικανότητας», τα αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να αφορούν το πρόσωπο ή τον οικονομικό φορέα που δανείζει την ικανότητα): 1 [...] 3. Κατάλογο με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα (έτη εμπειρίας), του ελάχιστου απαιτούμενου εξειδικευμένου προσωπικού (ως ανωτέρω), συνοδευόμενο από τα βιογραφικά σημειώματα αυτών και πτυχία, άδειες, πιστοποιητικά εμπειρίας, καθώς και οποιοδήποτε άλλο έγγραφο που να αποδεικνύει την ικανότητά τους. Η ελάχιστη πραγματική εμπειρία κάθε μέλους της ομάδος παροχής της υπηρεσίας θα είναι σχετική με την προτεινόμενη από τον διαγωνιζόμενο θέση τους στην εργασία και θα αποδεικνύεται από το βιογραφικό τους σημείωμα (με συνημμένα τα αποδεικτικά προσόντων και εμπειρίας). Διευκρινίζεται ότι για την προϋπηρεσία θα αναφέρονται τα έτη απασχόλησης κατά προτίμηση, σε παρόμοιας ή ίδιας φύσης αντικείμενο σε παραπλήσιας ή ίδιας ή μεγαλύτερης δυναμικότητας ανάλογα με την ειδικότητα και όχι τα έτη κτήσεως πτυχίου. 4. Για την ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα ο διαγωνιζόμενος θα πρέπει να την αποδεικνύει με υπεύθυνη δήλωση και επισυνάπτοντας τις ανάλογες βεβαιώσεις - πιστοποιητικά - έγγραφα από φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα όπου απαιτείται....».**

Τέλος, σημειώνεται ότι εφόσον στο άρθρο 2.1.1. («Έγγραφα της σύμβασης») της επίμαχης Διακήρυξης, ορίζεται ότι στα έγγραφα της παρούσας διαδικασίας σύναψης περιλαμβάνονται - μεταξύ άλλων - και **«Οι συμπληρωματικές**

πληροφορίες που τυχόν παρέχονται στο πλαίσιο της διαδικασίας, ιδίως σχετικά με τις προδιαγραφές και τα σχετικά δικαιολογητικά», γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί του υπόψη Δήμου, σύμφωνα με τους οποίους, αφής στιγμής οι προαναφερόμενες, από 08.11.2020, διευκρινίσεις, στις οποίες παραπέμπει η προσφεύγουσα, δεν αναρτήθηκαν στο πλαίσιο του εν θέματι Διαγωνισμού (συστημικός αρ. Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ: ...), δεν εντάσσονται στο κανονιστικό μέρος του. Εξάλλου, ως έχει κριθεί «ενόψει της αρχής της αυτοτέλειας κάθε διαγωνισμού, σε περίπτωση ματαίωσης των αποτελεσμάτων (αρχικού) διαγωνισμού και επανάληψης / επαναπροκήρυξης αυτού, είτε με τους ίδιους όρους και τεχνικές προδιαγραφές είτε κατόπιν τροποποίησής τους, ο επαναληπτικός διαγωνισμός συνιστά νέο διαγωνισμό, αυτοτελή και ανεξάρτητο του ματαιωθέντος» (βλ. ΕλΣυν., Τμ. VI, 1352/2017 και επίσης, 1333/2019 Απόφαση του Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π, εισηγήτρια Ειρήνη Αψοκάρδου).

► Από την επισκόπηση της επίμαχης Προσφοράς προκύπτουν τα ακόλουθα: Στο ηλεκτρονικό αρχείο: «Κατάσταση προσωπικού.pdf», η καθής η Προσφυγή δηλώνει ως προς τον κ. ...τα εξής: « γ) *Τεχνίτης ηλεκτρολόγος (Σχέση υπαλληλική) με εξειδίκευση σε ηλεκτρικούς – ηλεκτρονικούς αυτοματισμούς πινάκων: ...: Τίτλος σπουδών: Ηλεκτρολόγος εγκαταστάσεων κτηρίων και βιομηχανικών χώρων, ΤΕΕ Τμήμα Αυτοματισμού της σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών, ΑΤΕΙ ... Έτη εμπειρίας: από τον Οκτώβριο του 2017 Ενδεικτικά έργα παρόμοιας φύσεως δημοσίου φορέα: α) Γενικό Νοσοκομείο ... («Εξειδικευμένη συντήρηση και τεχνική υποστήριξη με ανταλλακτικά των δεκαεπτά (17) ανελκυστήρων του νέου κτιριακού συγκροτήματος του ΓΝ ...και των δύο (2) ανελκυστήρων του ...ευθύνης του ΓΝ ...»), β) Δήμος ... (Συντήρηση και επισκευή των ανελκυστήρων στα Δημοτικά Καταστήματα και στους Δημοτικούς Παιδικούς Σταθμούς του Δήμου ...), γ) Νοσοκομείο ... (ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ), δ) Ταμείο ... (Εργασίες Συντήρησης Επτά (7) Ηλεκτροκίνητων Ανελκυστήρων Κτιρίων Ιδιοκτησίας ΤΕΣ».*

Περαιτέρω, η εν λόγω εταιρία υπέβαλε με την Προσφορά της: α) το Πτυχίο, β) το Βιογραφικό Σημείωμα και γ) την Βεβαίωση αναγγελίας (Αριθμός βεβαίωσης 102), στην οποία βεβαιώνεται η δυνατότητα άσκησης συγκεκριμένων δραστηριοτήτων (π.χ Τεχνίτης Ηλεκτρολόγος Α΄ Ειδικότητας, Τεχνίτης Ηλεκτρολόγος Γ΄ Ειδικότητας κλπ) του κ. ... (βλ. ηλ. αρχεία! «ΠΤΥΧΙΟ ...»,

Αριθμός απόφασης:756/2021

«ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ...» και «ΑΔΕΙΑ ...», αντίστοιχα, καθώς και δ) την προβλεπόμενη στο άρθρο 9^ο της οικείας Μελέτης **Υπεύθυνη Δήλωση ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας**, όπου δηλώνεται ότι: *«Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, και ως Νόμιμος εκπρόσωπος της ...δηλώνω ότι: Για την απόδειξη της ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας της εταιρείας, επισυνάπτονται στο φάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής –Τεχνική Προσφορά» οι ανάλογες βεβαιώσεις – πιστοποιητικά –έγγραφα από φορείς του δηmosίου ή ιδιωτικού τομέα όπου απαιτείται.»*.

Από το σύνολο των προαναφερόμενων διατάξεων προκύπτει ότι στην προκείμενη περίπτωση ουδόλως υποβλήθηκαν Πιστοποιητικά εμπειρίας για τον κ. ..., όπως απαιτεί το άρθρο 9^ο στοιχ. 3) της οικείας Μελέτης, ώστε να αποδειχθεί η *«ελάχιστη πραγματική εμπειρία»* του, αλλά ούτε οι *«ανάλογες βεβαιώσεις - πιστοποιητικά - έγγραφα από φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα όπου απαιτείται.....»*, όπως απαιτεί το άρθρο 9^ο στοιχ. 4) της οικείας Μελέτης και ως εκ τούτου, η επίμαχη Προσφορά δέον ακυρωθεί, ως αποκλίνουσα από απαράβατους όρους της οικείας Διακήρυξης.

Μάλιστα, θα πρέπει να σημειωθεί ότι **ελλείπουν τα έγγραφα βεβαιωμένης επαγγελματικής εμπειρίας του προσωπικού από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα**, ανεξαρτήτως του ότι στην προαναφερόμενη Υπεύθυνη Δήλωση του εκπροσώπου της εταιρίας δηλώθηκε ότι θα υποβληθούν ανάλογες βεβαιώσεις επαγγελματικής εμπειρίας από φορείς του δηmosίου και ιδιωτικού τομέα. Η επίμαχη δε πλημμέλεια της υπό εξέταση Προσφοράς ΔΕΝ δύναται νομίμως να «θεραπευθεί» και τούτο διότι, από το συνδυασμό των προαναφερόμενων άρθρων της Διακήρυξης (2.2.6, 2.4.3.2. και 9^ο Μελέτης), προκύπτει σαφώς ότι οι επίμαχες βεβαιώσεις υποβάλλονται με την τεχνική προσφορά και ουχί σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας. Επίσης, επειδή η επίμαχη Διακήρυξη απαιτεί ρητώς να προσκομισθούν βεβαιώσεις από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα δεν δύναται νομίμως να ληφθεί υπόψη η αναφορά της σχετικής προϋπηρεσίας σε έγγραφα της Προσφοράς από την ίδια τη συμμετέχουσα εταιρία.

Εν όψει των ανωτέρω, γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος, βάσει των οποίων *«Επισημαίνεται ότι η απλή αναγραφή στο βιογραφικό σημείωμα υπαλλήλου περί θέση «με ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ σε ηλεκτρικούς – ηλεκτρονικούς*

Αριθμός απόφασης:756/2021

*αυτοματισμούς πινάκων» δεν καλύπτει την ως άνω ειδική απαίτηση της Διακήρυξης, καθώς απαιτούνται οι αντίστοιχοι τίτλοι σπουδών και τα **επαγγελματικά προσόντα (έτη εμπειρίας) του απαιτούμενου εξειδικευμένου προσωπικού**, συνοδευόμενα από βιογραφικά σημειώματα, πτυχία, άδειες, πιστοποιητικά εμπειρίας καθώς και οποιοδήποτε άλλο έγγραφο που να αποδεικνύει την ικανότητά τους...».*

Επομένως, η εξεταζόμενη Προσφορά θα έπρεπε να είχε απορριφθεί και δη κατά δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής, η οποία δεν μπορεί να απόσχει από όρους που η ίδια έθεσε στη Διακήρυξη. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι η εν λόγω εταιρία αποδέχθηκε τους οικείους όρους με την ανεπιφύλακτη συμμετοχή της στον ένδικο Διαγωνισμό, ενώ, κατά πάγια νομολογία, η ανεπιφύλακτη υποβολή Προσφοράς, συνιστά τεκμήριο ανεπιφύλακτης σιωπηρής αποδοχής των όρων της Διακήρυξης (βλ. ΣτΕ (ΑΣΦ) 4/2009).

Με βάση τα προλεχθέντα και δοθέντος ότι στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων εφαρμόζονται οι αρχές της τυπικότητας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της δεσμευτικότητας της Διακήρυξης, ο σχετικός λόγος της υπό κρίση Προσφυγής γίνεται δεκτός ως βάσιμος, απορριπτομένων των οικείων ισχυρισμών του υπόψη Δήμου.

• 3^{ος} λόγος Προσφυγής: Υποβολή μη νομίμως επικυρωμένων Πιστοποιητικών συμμόρφωσης με Πρότυπα Διασφάλισης ποιότητας και Πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης

► Κατά την προσφεύγουσα, επειδή η καθής η Προσφυγή υπέβαλε τα Πιστοποιητικά συμμόρφωσης με τα ζητούμενα ευρωπαϊκά Πρότυπα, χωρίς να φέρουν την απαιτούμενη νόμιμη επικύρωση από Δικηγόρο, η Προσφορά της καθίσταται μη νόμιμη και συνεπώς, απορριπτέα (στο σύνολο της). Πιο συγκεκριμένα, η καθής η Προσφυγή υπέβαλε τα ζητούμενα στο άρθρο 2.2.7 («Πρότυπα Διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης») της Διακήρυξης Πιστοποιητικά ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, EN13015:2001+A1:2008, ως απλά φωτοαντίγραφα, ενώ δεν υπέβαλε ούτε την προβλεπόμενη στο άρθρο 80 παρ. 13 του Ν. 4412/2016 Υπεύθυνη Δήλωση για την ακρίβεια (γνησιότητα) των Πιστοποιητικών αυτών. Πέραν των ανωτέρω, προβάλλεται ότι η συγκεκριμένη εταιρία δεν υπέβαλε, ως όφειλε,

Αριθμός απόφασης:756/2021

ξεχωριστό Πιστοποιητικό για τα υποκαταστήματα της ..., γεγονός που, επίσης, καθιστά ακυρωτέα την υποβληθείσα Προσφορά της.

- ▶ Ως προς το θέμα αυτό, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.1. («Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών») της επίμαχης Διακήρυξης, οι υποψήφιοι - προς προκαταρκτική απόδειξη ότι πληρούν, μεταξύ άλλων, το κριτήριο επιλογής της παραγράφου 2.2.7 («Πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης») – υποχρεούνται να προσκομίσουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους (ως δικαιολογητικά συμμετοχής), μόνο το Τ.Ε.Υ.Δ, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη Υπεύθυνη Δήλωση, με τις συνέπειες του Ν. 1599/1986.
- ▶ Από την απλή γραμματική διατύπωση των άρθρων 2.2.7. και 2.2.9.2. περ. Β.5. της οικείας Διακήρυξης, που δεν αφήνει περιθώρια παρερμηνείας ως προς το περιεχόμενο τους, προκύπτει σαφώς ότι τα επίμαχα Πιστοποιητικά θα πρέπει να υποβληθούν αποκλειστικά από τον προσωρινό ανάδοχο στο στάδιο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και ως εκ τούτου, δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί νομίμως λόγος αποκλεισμού διαγωνιζόμενου στο εξεταζόμενο στάδιο της διαδικασίας για τον λόγο ότι δεν υπέβαλε ή δεν υπέβαλε προσηκόντως τα επίμαχα Πιστοποιητικά.

Με βάση τα προλεχθέντα και δοθέντος ότι στην προκείμενη περίπτωση, η καθής η Προσφυγή υπέβαλε αυτοβούλως σκαναρισμένα αντίγραφα των πρωτότυπων Πιστοποιητικών συμμόρφωσης με τα Πρότυπα EN ISO 9001: 2015, ISO 14001: 2015 και OHSAS 18001: 2007 και απλή φωτοτυπία του Πιστοποιητικού συμμόρφωσης με το Πρότυπο EN 13015:2001+A1:2008, που εξέδωσε ο φορέα πιστοποίησης «...», τα οποία είναι συντεταγμένα στην ελληνική γλώσσα και τα οποία, ως προελέχθη, δεν ήταν υποχρεωτικώς (και δη επί ποινή αποκλεισμού) υποβλητέα στο παρόν στάδιο της διαδικασίας, η Προσφορά της καθής η Προσφυγή δεν μπορεί νομίμως να απορριφθεί για τον εξεταζόμενο λόγο, απορριπτομένων των οικείων ισχυρισμών του προσφεύγοντος. Για τον ανωτέρω δε λόγο, αλυσιτελώς προβάλλεται από την προσφεύγουσα ότι δεν υποβλήθηκε ξεχωριστό Πιστοποιητικό για τα υποκαταστήματα της ....

Β) ΠΡΟΣΦΟΡΑ «...»

● **1^{ος} λόγος Προσφυγής: Μη υποβολή Υπεύθυνης Δήλωσης αναφορικά με την Ασφαλιστική Κάλυψη Επαγγελματικών Κινδύνων**

Κατά την προσφεύγουσα, η Προσφορά της καθής η Προσφυγή δεν πληροί τις απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, διότι δεν συμπληρώθηκε στο Τ.Ε.Υ.Δ το απαιτούμενο κατά το άρ. 2.2.5. κείμενο, αλλά ούτε προσκομίστηκε η απαιτούμενη Υπεύθυνη Δήλωση αναφορικά με την Ασφαλιστική Κάλυψη Επαγγελματικών Κινδύνων. Προς απόδειξη δε των ανωτέρω ισχυρισμών της, η προσφεύγουσα παραπέμπει στο άρθρο 2.2.5. της Διακήρυξης, στο σχετικό πεδίο του Τ.Ε.Υ.Δ και στα με με αριθ. πρωτ. ...και ... έγγραφα παροχής διευκρινίσεων του Τμήματος Προκηρύξεων & Δημοπρασιών του Δήμου ... στα οποία ορίζονται αντίστοιχα) ότι: *«θα προσκομισθεί κατά την υπογραφή του συμφωνητικού της παρούσας διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης ασφαλιστήριο συμβόλαιο «ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ», θα πρέπει να συμπληρωθεί στη σελίδα 24 του ΤΕΥΔ στο πεδίο «Ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων» στο σημείο «Ποσό»..». και «Εφόσον το σημείο/πεδίο «Ποσό» της εφαρμογής ESPDint δέχεται μόνο αριθμητικούς χαρακτήρες, θα πρέπει να υποβάλλεται μια Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία να αναγράφεται το κείμενο της σελίδας 18 της Διακήρυξης, ήτοι «θα προσκομισθεί κατά την υπογραφή του συμφωνητικού ..... «ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ»...».*

► Κατά την αναθέτουσα αρχή, η εταιρία «.....» δήλωσε στο Τ.Ε.Υ.Δ ότι το ασφαλισμένο ποσό στην ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων ανέρχεται σε 1.500.000,00€ και ότι σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη, το ασφαλιστήριο συμβόλαιο θα πρέπει να κατατεθεί κατά την υπογραφή της σύμβασης. Περαιτέρω, ο Δήμος επεσήμανε ότι τα με αριθ. πρωτ. ...και ...διευκρινιστικά έγγραφα του Τμήματος Προκηρύξεων & Δημοπρασιών που αναφέρονται στην κρινόμενη Προσφυγή, δεν συμπεριλαμβάνονται στην πλατφόρμα του εν λόγω επαναληπτικού Διαγωνισμού και επομένως, δεν τυγχάνουν εφαρμογής στην ένδικη διαδικασία.

► Καταρχάς επισημαίνεται ότι ως προς τα έγγραφα παροχής διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής που εκδόθηκαν στο πλαίσιο του ματαιωθέντος (αρχικού) διαγωνισμού, ισχύουν mutatis mutandis όσα προαναφέρθηκαν στην παρούσα σκέψη σε σχέση με την Προσφορά του προσωρινού μειοδότη και ως

Αριθμός απόφασης:756/2021

Εκ τούτου, δεν εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του ένδικου (επαναληπτικού) Διαγωνισμού.

Περαιτέρω, υπενθυμίζεται ότι στο επίμαχο άρθρο 2.2.5. («Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια») της Διακήρυξης ορίζεται ότι: «Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν: - γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών της τελευταίας τριετίας (2017, 2018 και 2019) που να καλύπτει αθροιστικά το 50% του ενδεικτικού προϋπολογισμού της μελέτης με το ΦΠΑ -κατά την τελευταία τριετία μέσω ειδικό κύκλο εργασιών, από συντηρήσεις παρομοίων εγκαταστάσεων με τις υπό ανάθεση εργασίες που να είναι μεγαλύτερος των 30.000,00€/ανά έτος -σε περίπτωση κατακύρωσης, κατά την υπογραφή του συμφωνητικού, ασφάλιση αστικής ευθύνης έναντι μεμονωμένου ή ομαδικού ατυχήματος για το απασχολούμενο με τις επισκευές τεχνικό προσωπικό (Στο ΤΕΥΔ στο αντίστοιχο πεδίο θα συμπληρώνεται : «θα προσκομισθεί κατά την υπογραφή του συμφωνητικού της παρούσας διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης ασφαλιστήριο συμβόλαιο «ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ»)».

Επίσης, στο Μέρος IV: «Κριτήρια επιλογής» του διαμορφωμένου από τον υπόψη Δήμο Τ.Ε.Υ.Δ και πιο συγκεκριμένα, στην Ενότητα Β: «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» έχει τεθεί η ερώτηση: «Ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων. Το ασφαλισμένο ποσό στην ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων του οικονομικού φορέα είναι το εξής: Ποσό .....EUR» και «Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε: ...».

Από την επισκόπηση της επίμαχης Προσφοράς προκύπτει ότι στην Ενότητα Β του Μέρους IV, η καθής η Προσφυγή δήλωσε το εξής ποσό ασφαλιστικής κάλυψης «1.500.000 ευρώ», ενώ στο υποερώτημα: «Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε:» απάντησε αρνητικά («Όχι»).

Συνεπώς, δοθέντος ότι το Τ.Ε.Υ.Δ συμπληρώθηκε προσηκόντως ως προς το επίμαχο πεδίο και ότι το ασφαλιστήριο συμβόλαιο θα προσκομισθεί, ως σαφώς ορίζεται στο άρθρο 2.2.5. της Διακήρυξης, κατά την υπογραφή της σύμβασης γίνονται, εν προκειμένω, δεκτές οι αιτιάσεις της παρεμβαίνουσας και της αναθέτουσας αρχής, απορριπτομένων των ισχυρισμών της προσφεύγουσας, βάσει των οποίων «από τους ανωτέρω παρατεθέντες όρους της διακήρυξης και

Αριθμός απόφασης:756/2021

των διευκρινήσεων συνάγεται ότι για τη νόμιμη συμμετοχή τους στον διαγωνισμό οι διαγωνιζόμενοι όφειλαν να υποβάλουν με την προσφορά τους υπεύθυνη δήλωση ότι θα προσκομισθεί κατά την υπογραφή του συμφωνητικού ασφαλιστήριο συμβόλαιο «ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» ... Ως εκ τούτου, η προσβαλλόμενη απόφαση ....είναι προδήλως εσφαλμένη και πλημμελής, διότι η αποδοχή της οικονομικής προσφοράς της «...», ως σύμφωνης με τη διακήρυξη, εχώρησε χωρίς να ληφθεί υπόψη η ουσιώδης απαίτηση της Διακήρυξης, καθώς πρόκειται για στοιχείο το οποίο εάν ελλείπει, οδηγεί σε αποκλεισμό από τη διαγωνιστική διαδικασία....». Αντιθέτως και σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν για τις παρασχεθείσες στο πλαίσιο του ματαιωθέντος διαγωνισμού διευκρινίσεις γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί του παρεμβαίνοντος, κατά τους οποίους: «... σε κανένα σημείο της υπ' αριθμ. ...Διακήρυξης δε γίνεται αναφορά στην προσκόμιση από τους οικονομικούς φορείς, Υπεύθυνης Δήλωσης με το περιεχόμενο ότι θα προσκομισθεί κατά την υπογραφή του συμφωνητικού, ασφαλιστήριο συμβόλαιο «ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ», που η προσφεύγουσα εταιρεία ισχυρίζεται ότι όφειλε η εταιρεία μας να προσκομίσει...». Με βάση τα προλεχθέντα, ο σχετικός λόγος της υπό κρίση Προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος.

● **2^{ος} λόγος Προσφυγής: Μη υποβολή των προβλεπόμενων στο άρθρο 9 στοιχείο 4 της Ενότητας: «Ειδικό Όροι - Συγγραφή Υποχρεώσεων» της υπ' αριθμ. ΔΚΣ ...Μελέτης δικαιολογητικών ειδικής και επαγγελματικής ικανότητας του προσωπικού**

► Κατά την προσφεύγουσα, η καθής η Προσφυγή δεν υπέβαλε την προβλεπόμενη στο άρθρο 9 της οικείας Μελέτης Υπεύθυνη Δήλωση ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, αλλά ούτε και τα Πιστοποιητικά εμπειρίας του άρθρου 9^ο στοιχ. 3) της οικείας Μελέτης ή τις «βεβαιώσεις - πιστοποιητικά - έγγραφα από φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα όπου απαιτείται» για το προσωπικό της, ως ρητώς προβλέπεται στο άρθρο 9^ο στοιχείο 4) της οικείας Μελέτης και ως εκ τούτου, η Προσφορά της είναι πλημμελής και για τον λόγο αυτόν, ακυρωτέα.

► Ως ήδη αναφέρθηκε και σε σχέση με την Προσφορά του προσωρινού μειοδότη, η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ως προς το θέμα αυτό, ότι το τεχνικό προσωπικό δηλώνεται μεν στο έντυπο Τ.Ε.Υ.Δ, όμως, τα δικαιολογητικά που

Αριθμός απόφασης:756/2021

αποδεικνύουν την εξειδίκευσή του θα πρέπει να προσκομισθούν και συνεπώς, να ελεγχθούν σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας. Περαιτέρω, ο Δήμος επισημαίνει στις Απόψεις του ότι το με αρ. πρωτ. ...έγγραφο παροχής διευκρινίσεων που μνημονεύεται στην κρινόμενη Προσφυγή, δεν έχει αναρτηθεί στον συστημικό αριθμό Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ του επίμαχου επαναληπτικού Διαγωνισμού (αρ. ...), αλλά μόνο στον ματαιωθέντα (αρχικό) Διαγωνισμό και επομένως, δεν εντάσσεται στο κανονιστικό πλαίσιο της ένδικης διαδικασίας.

► Καταρχάς, οι ανωτέρω ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής απορρίπτονται ως αβάσιμοι, καθόσον το άρθρο 2.4.3.2. που αφορά στην υποβολή της τεχνικής προσφοράς -για την οποία και δεν ισχύει η προαπόδειξη- ευθέως παραπέμπει στο άρθρο 9^ο της οικείας Μελέτης, όπου προβλέπεται η υποβολή Υπεύθυνης Δήλωσης ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, αλλά και η υποβολή των Βιογραφικών, των Πτυχίων, των Αδειών, αλλά και κάθε άλλου εγγράφου που σχετίζεται με τα επαγγελματικά προσόντα, την επάρκεια και την βεβαιωμένη -από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα- επαγγελματική εμπειρία του δηλωθέντος από τους υποψηφίους προσωπικού. Μάλιστα, στο στοιχείο 3) του άρθρου 9^{ου} της Μελέτης ορίζεται ρητά ότι: «... Η ελάχιστη πραγματική εμπειρία κάθε μέλους της ομάδας παροχής της υπηρεσίας θα είναι σχετική με την προτεινόμενη από τον διαγωνισμό θέση τους στην εργασία και θα αποδεικνύεται από το βιογραφικό τους σημείωμα (με συνημμένα τα αποδεικτικά προσόντων και εμπειρίας). Διευκρινίζεται ότι για την προϋπηρεσία θα αναφέρονται τα έτη απασχόλησης κατά προτίμηση, σε παρόμοιας ή ίδιας φύσης αντικείμενο σε παραπλήσιας ή ίδιας ή μεγαλύτερης δυναμικότητας ανάλογα με την ειδικότητα και όχι τα έτη κτήσεως πτυχίου».

Περαιτέρω, από την επισκόπηση της επίμαχης Προσφοράς προκύπτουν τα εξής:

α) Υποβλήθηκε η από 14.01.2021, «Υπεύθυνη Δήλωση ειδικής τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας» του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρίας, κ...., στην οποία δηλώθηκε σχετικά ότι: «**Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι: 1. Για την ειδική τεχνική και επαγγελματική επισυνάπτουμε τις ανάλογες βεβαιώσεις από φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα ...Γενικό ...Νοσοκομείο Εκπαιδεύσεως., Γενικό**

Νοσοκομείο ..., Γενικό Νοσοκομείο ..., ..., ..., ..., Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο ... «...». Ως εκ τούτου, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας περί μη

υποβολής της επίμαχης Υπεύθυνης Δήλωσης, απορρίπτονται ως αβάσιμοι.

β) μολονότι η καθής η Προσφυγή - η οποία σημειωτέον αποδέχθηκε τους όρους 2.2.6. (απαιτούμενο προσωπικό) και 2.4.3.2. (τεχνική προσφορά) της Διακήρυξης και τον όρο 9^ο της Μελέτης, που αφορά στον Φάκελο Τεχνικής Προσφοράς, με την ανεπιφύλακτη συμμετοχή της στον ένδικο Διαγωνισμό (βλ. ΣΤΕ (ΑΣΦ) 4/2009) – υπέβαλε μεν τα Βιογραφικά Σημειώματα, τους Τίτλους Σπουδών και τις Άδειες για το δηλούμενο προσωπικό της, εντούτοις ουδόλως υπέβαλε **Πιστοποιητικά εμπειρίας για τα πρόσωπα αυτά**, όπως απαιτεί το άρθρο 9^ο στοιχ. 3) της οικείας Μελέτης, ώστε να αποδειχθεί η «ελάχιστη πραγματική εμπειρία» τους και ιδίως, η ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ τους σε ηλεκτρικούς – ηλεκτρονικούς αυτοματισμούς πινάκων, αλλά ούτε τις «ανάλογες βεβαιώσεις - πιστοποιητικά - έγγραφα από φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα όπου απαιτείται....», όπως απαιτεί το άρθρο 9^ο στοιχ. 4) της οικείας Μελέτης και ως εκ τούτου, η επίμαχη Προσφορά δέον ακυρωθεί, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.6. της Διακήρυξης, ως αποκλίνουσα από απαραίτατους όρους αυτής ως προς τον τρόπο υποβολής προσφορών.

Μάλιστα, θα πρέπει να σημειωθεί ότι ελλείπουν τα έγγραφα βεβαιωμένης επαγγελματικής εμπειρίας του προσωπικού από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, ανεξαρτήτως του ότι στην προαναφερόμενη Υπεύθυνη Δήλωση του εκπροσώπου της εταιρίας δηλώθηκε ότι θα υποβληθούν ανάλογες βεβαιώσεις επαγγελματικής εμπειρίας από φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (...Γενικό ...Νοσοκομείο Εκπαιδεύσεως, Γενικό Νοσοκομείο ..., Γενικό Νοσοκομείο ..., ..., ..., ..., Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο ... «...»). Ενδεχομένως, η εταιρία να εννοούσε ότι οι σχετικές βεβαιώσεις εμπειρίας θα προσκομισθούν στο στάδιο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, εντούτοις, από το συνδυασμό των προαναφερόμενων άρθρων της Διακήρυξης (2.2.6., 2.4.3.2. και 9^ο της Μελέτης), προκύπτει σαφώς ότι η υποβολή των επίμαχων βεβαιώσεων γίνεται εντός του υποφακέλου τεχνικής προσφοράς.

Επίσης, η εν λόγω συμμετέχουσα εταιρία και ήδη παρεμβαίνουσα αναφέρει στο υποβληθέν ηλεκτρονικό αρχείο: «ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΙΤΛΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ.pdf» την προϋπηρεσία του προσωπικού του (π.χ «...: 2 χρόνια στο αντικείμενο», «...: 20 χρόνια στο αντικείμενο» κλπ), εντούτοις, η Διακήρυξη απαιτεί ρητώς να

Αριθμός απόφασης:756/2021

προσκομισθούν βεβαιώσεις εμπειρίας στο ζητούμενο αντικείμενο από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα και όχι από την ίδια τη συμμετέχουσα εταιρία ή από τον ίδιο τον εργαζόμενο.

Επομένως, η εξεταζόμενη Προσφορά θα έπρεπε να είχε απορριφθεί, ως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, και δη κατά δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής, η οποία δεν μπορεί να απόσχει από όρους που η ίδια έθεσε στη Διακήρυξη. Με βάση τα προλεχθέντα και δοθέντος ότι στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων εφαρμόζονται οι αρχές της τυπικότητας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της δεσμευτικότητας της Διακήρυξης, ο σχετικός λόγος της υπό κρίση Προσφυγής γίνεται δεκτός ως βάσιμος, απορριπτομένων των οικείων ισχυρισμών του υπόψη Δήμου και του παρεμβαίνοντος.

• 3^{ος} λόγος Προσφυγής: Μη υποβολή ζητούμενων Πιστοποιητικών ISO για το υποκατάστημα της ...

Κατά την προσφεύγουσα, η Προσφορά της ως άνω εταιρίας παραβιάζει τις διατάξεις της επίμαχης Διακήρυξης, διότι προσκόμισε το Πιστοποιητικό συμμόρφωσης με το Πρότυπο EN 13015:2001 + A1:2008 μόνο για την έδρα της εταιρίας και όχι για το υποκατάστημα της .... Ως προς τον λόγο αυτόν ισχύουν *mutatis mutandis* όσα προαναφέρθηκαν στην παρούσα σκέψη σε σχέση με την Προσφορά του προσωρινού μειοδότη, ότι δηλαδή τα Πιστοποιητικά του άρ. 2.2.7. της οικείας Διακήρυξης δεν ήταν υποχρεωτικώς υποβλητέα στο παρόν στάδιο της διαδικασίας και ως εκ τούτου, ο σχετικός λόγος της υπό κρίση Προσφυγής, που αφορά στην Προσφορά του οικονομικού φορέα «...», απορρίπτεται ως αβάσιμος.

30. Επειδή, κατ' ακολουθία των ανωτέρω, το αίτημα της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτό ως προς την Προσφορά της εταιρίας «...» (προσωρινός μειοδότης). Περαιτέρω, το αίτημα της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτό και ως προς την Προσφορά της εταιρίας «...» (2^η σε σειρά κατάταξης).

Αριθμός απόφασης:756/2021

31. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το Παραβόλο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή.

Απορρίπτει την Παρέμβαση.

Ακυρώνει την η υπ' αριθμ. ...Απόφαση (6ο Πρακτικό) της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ..., με την οποία επικυρώθηκαν τα υπ' αριθμ. ...και ...Πρακτικά αξιολόγησης «Δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών» και οικονομικών προσφορών, αντίστοιχα, του επαναληπτικού δημόσιου ηλεκτρονικού ανοικτού Διαγωνισμού για τη Συντήρηση και επισκευή των ανελκυστήρων στα δημοτικά καταστήματα και στους παιδικούς σταθμούς του Δήμου ... για τρία (3) έτη, (υπ' αριθμ. ...Διακήρυξη), κατά το μέρος που δέχθηκε την Προσφορά: α) της εταιρίας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» και ανέδειξε αυτήν προσωρινό μειοδότη της προς ανάθεση σύμβασης και β) της εταιρίας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», που κατετάγη 2^η, σύμφωνα με το σκεπτικό της παρούσας.

Διατάσσει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του προσκομισθέντος Παραβόλου ποσού οχτακοσίων είκοσι οκτώ ευρώ και εξήντα έξι λεπτών 828,66€ (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 06 Απριλίου 2021 και εκδόθηκε στις 26 Απριλίου 2021, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Αριθμός απόφασης:756/2021

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΧΡΥΣΑΝΘΗ Γ. ΖΑΡΑΡΗ

ΕΛΕΝΗ Α. ΛΕΠΙΔΑ